

IZHAJA VSAK DAN

Na nedeljah in praznikih ob 5., na ponedeljkih ob 9. zjutraj.
 Praznični štev. se prodajajo po 3 nč. (6 stot.) v mnogih
 delavskih v Trstu in okolici: Gorici, Kranju, St. Petru,
 Postojni, Sežani, Naborini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdov-
 ščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 nč. (10 stot.)
 PRILAS SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1
 centimetra. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. m.
 posredstva, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po
 10 st. m. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka
 naslednja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, naj-
 manj pa 10 stot. Oglase sprejema Iseratni oddelk uprave
 „Edinosti“. — Plačuje se tikajno le upravi „Edinosti“.
 Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorje.

„Edinost“ je naša

NAROČNINA ZNAŠA

Na leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na me-
 sečno brez dopolnilne naročnine, se upravlja na ozira.
 Naročnina se ne plačuje naprej, „EDINOST“ stane: vsa
 leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K.
 Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefranke-
 vana pisma se ne sprejemajo in raketpi se ne vračajo.
 Naročnino, oglašje in reklamacije se pošiljajo na upravo lista.
 UREDNIŠTVO: ofisa Giorgio Galati 20 (Narodni dom).
 Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik
 koncesorij lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“.
 Vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica
 Giorgio Galati št. 20.
 Pošilje-brzinski rač. št. 841-652. TELEFON R. 11-57.

Glasovi iz Koroške.

Koroška Albanija.

Naše šolske oblasti, katerih dolžnost je
 čuvati nad tem, da se zakoni spoštujejo,
 dajejo mesto tega s teptanjem in omalovaže-
 vanjem istih učitelstvu žalosten vzgled in je
 s tem ojučajuje, da tudi ono deluje po
 nazoru, ki je meada postal last vseh šol-
 skih oblasti, da je namreč namen in smoter
 šol na Koroškem edino le germanizacija. Da
 je temu tako, govore prejasno slučaj Štrojna,
 Št. Danjel, Vogrče, Škotiše in ne v naj-
 manjši meri naše šolske razmere.

Kljub temu, da je šola v Škotišolu od
 nekdanj dvojjezična, se je s slovenščino ravn-
 nalo doslej po mačehovsko. Dokler so v
 občini vladali Nemci se temu nismo čudili;
 saj smo občutili povsod, da jim je nepri-
 stranost in pravičnost tuj pojem. A da se
 tudi sedaj naše opravilne zahteve omalo-
 važujejo, da se slovenščina poučuje še
 vedno po kovačnem navku kakor nebodiga
 treba privesek, da se pouk omejuje na ču-
 tanje in da se oblikujejo naši otroci v šoli
 s psovskimi kot „windische Butl“, nam jem-
 lje zadnje koščke potrpežljivosti. To im-
 mo torej za našo prizanesljivost, da smo
 trpeli dozdaj med nami učno osobe, ki za
 naše šole nikakor ni usposobljeno. Na dvo-
 jezične šole sodojijo obeh jezikov zmnožni uč-
 telji — ali slovenski učitelji, ki morajo slu-
 žiti kruh pri Nemcih, da zasedajo njih me-
 sta nemški agitatorji, ki ščuvajo mirno pre-
 bivalstvo, delajo spore ki sejejo sovraštvo.
 Če vam, gg. tako mrzi naša deca in jo tako
 sovražite, da se niti v šoli ne morete pre-
 magovati in jo psujete, bodite pa vsaj to-
 liko dosledni in obrnite hrbet toliko sovra-
 žnim „windischarjem“. Hočemo, da se naša
 deca vzgajajo v šoli k ljubezni do svojega
 rodu in naroda, kakor zahtevano v zakonih
 ne pa, da se seje narodna nestrpnost.

Odkar je vis. vlada odkrila svoje ob-
 čutno srce in se zavzema za baje zatirane
 narode, četudi ti režejo nosove in streljajo
 na zdravnike, ki jim nudijo pomoč, se je
 naselilo tudi v naših srcih upanje, da se
 spomni tudi nas nič manj zatiranih koroških
 Slovencev in nam da to, s čemer tako ra-
 dodarno obdobje Albanec.

Upamo tudi, da se nas spomni okrajni
 šolski svet v Beljaku in ukrene potrebno,
 da bo uživala slovenščina iste pravice in
 da se bo negovala tako, kakor drugi pred-
 meti. Končno izrekamo nado, da se gospod
 Sille skoraj priučil toliko slovednščini, da bo
 mogel podajati tudi drug pouk in ne samo
 v čitanju, kajti po našem mnenju bi se imeli
 otroci to naučiti že prvi dve leti po ustupu
 v šolo.

Nemške demonstracije v Celovcu.

Minoie nedelje je priredila „Narodna
 Čitalnica“ v Celovcu v lepo okrašen veliki
 dvorani hotela Trabesinger predpustno vese-
 lico, ki je prav lepo uspela. Svirala je godba
 c. in kr. pešpelka št. 17 v Celovcu. Ta
 nedožna slovenska prireditelj, ki se je vršila
 v slovenskem hotelu, je dala celovčkim tev-
 tonom poroda, da so napravili pred omeje-
 nim hotelom veliko demonstracijo, ki jo ar-
 gumentirajo v svojih listih s tem, da je Ce-

lovce nemško mesto in da ne dopuščajo pod-
 nobenim pogojem, da bi se po „slovenskih
 hujškah“ utisnil glavnemu mestu pečat dvo-
 jezičnosti. Že po 7. uri zvečer, ko so jeli
 prihajati slovenski gostje, se je zbrala nem-
 ška družba pred hotelom in je vsakega pri-
 šleca pozdravljala z življenjem in raznovrst-
 nimi demonstrativnimi klci kakor: „Nieder
 mit den Windischen, windische Hunde“, in
 drugimi „žlahtnimi“ izrazi. Neka slovenska
 dama je dobila mečen sunek v prsi, drugim
 so zabranjevali vstop v hotel. Demonstrantje
 so nato zapeli večkrat „die Wacht am Rhein“
 in pobili tudi več šip. Obveščena policija je
 sicer prišla pomnožena na lice mesta, a se
 vedla napram demonstrantom jako rezervi-
 rano; saj jo celo „Freie Stimmen“ hvalijo,
 češ, da je postopala taktno. Namesto, da bi
 bila nastopila takoj proti demonstrantom, je
 zaprla policija na njih zahtevo glavna vrata,
 tako, da je bil marsikateri gost odvrnjen od
 slovenske prireditve. Šole po 11 uri je raz-
 gnala policija približno tisočglavo množico
 demonstrantov, veselica pa se je vršila kljub
 vsemu temu v najlepšem redu in so bili vsi
 udeleženci (bilo jih je mnogo tudi z dežele,
 zelo zadovoljni).

Kakor se je izvedelo pozneje, je aranži-
 rala demonstracijo podružnica nemškega
 Schulvereina v Celovcu, ki je razdelila toza-
 devne pozive med nemškim meščanstvom.
 Upamo, da da vlada vso zadevo preiskati,
 in če je res stvar taka, da bo izvajala
 tudi konsekvence. — Saj je deželna
 vlada razpustila pred par leti „Politične in
 gosp. društvo“ v Celovcu samo radi kon-
 trole ljudskega štetja!

Le demonstracije pa tudi pričajo, kako
 neobhodno potrebno je postala zahteva po
 podzavljanju policije v Celovcu; saj do-
 tle, da ne pride do tega, ne bo konca kolo-
 dvorskih škandalov in Slovenci nikdar ne
 bodo varni pred nemškimi nasilstvi.

Celovški nemški nacionalci pa bodo v
 svojem besnem sovraštvu do Slovencev tudi
 vnaprej hujskali na najostrejši način proti
 mirnim in le preveč potrpežljivim Sloven-
 cem; na vse zadnje pa bodo zopet vsega
 krivi slovenski „hucari“. Tako postopanje
 pač ne more biti v čast narodu, ki si pri-
 svaja prvenstvo v kulturi.

Posurovelost celovške nemške inteli-
gence.

Celovčani so se ta dan — ob vandal-
 skem napadu na hotel Trabesinger — po-
 kazali v pravi svoji — omiki! Obžalovanja
 vredno je, da se udeležujejo takih demon-
 stracij uradniki, dijaki — vojaki! Da vidimo,
 kaj ukrene šolska oblast! In vojaške oblasti?
 Ali Nemci res smejo vse? Pri patriotičnih
 Nemcih je veleizdaja pač nesmisel; pri Slo-
 venci pa zasledujejo vse in vsaka beseda
 že diši po srbofilstvu in veleizdaji! Kaj neki
 bi rekli Nemci, ako bi Slovenci v sloven-
 skem kraju — recimo pred kazino v Ljub-
 ljani — ob priliki kake veselice uprizorili
 enako demonstracijo! Takoj bi bili vsi listi
 polni o surovosti Slovencev te ječe polne
 arestantov! Neumevno, kako daleč smo že
 zabredli, da se niti ne smemo udeleževati
 veselice, kakršne so sicer dovoljene vsem
 državljanom brez razlike.

la nota bene: bila je to zabava v za-

prtihi lastnih prostorih, ki torej ni mogla ni-
 kogar žaliti ali „provocirati“!

Nam je bil ta prizor tudi v zabavo in
 v reklamo za Hotel Trabesinger. Vas olik-
 kane, fortschrittlich Nemce pa more biti
 le sram takega počenja.

Gospodarstvo v Trbižu.

Iz Trbiža prihajajo vedno nove vesti,
 iz katerih je razvidno, kako so gospodarji
 v bivšem obč. zastopu pod ex-zupanom
 Dreyhorstom. Neki ugleden meščan se je
 izrazil, da je bil skrajni čas, da je prišla
 sprememba, ker sicer da bi bila prišla ve-
 čina Trbižanov v enem letu v konkurz. Ob-
 čina ima po tem vzornem gospodarstvu
 250.000 K dolga, a nihče ne ve sveta za
 pokritje tega dolga. Odkar je trg Trbiž
 povzdignjen v mesto, propada vedno bolj.
 Gostilne so prazne, vse vzdihuje po dohod-
 kih, da bi mogli plačati ogromne davke.
 Drug se bolj pred drugim in se ga izo-
 giblje. Je pač približno tako, kakor nekdanj
 v Babilonu. Poleg tega je še propadla
 Proscheva posojilnica, katere dolg je zrastle
 na 200.000 K, kar ima večidel tudi Drey-
 horst na vesti. Ta nesreča vpliva vidno
 na vso Kanalsko dolino in povzroča
 silno nevoljo. — Ko je ex-zupan Drey-
 horst v minulem letu napadal v deželnem
 zboru mirne Slovence, ki jih sovraži krvo-
 ločno, gotovo ni slutil, da se bo ta njegov
 čin tako kmalu in tako kruto maščeval.
 Vsaka sila do vremena.

Slovensko izseljevanje.

II.

Če je do sedaj kak Slovenec hotel v
 svet — mislilmo tu v prvi vrsti ne preko
 morske kraje — si je površno premislil stvar,
 ali pa sploh nič ni mislil, vzel nekoliko de-
 narja za prve dni in se je poslovil od svo-
 jih. Šel je, da sam ni vedel kam; le to mu
 je bilo pred očmi, da so mu znanici od
 preko pisali, „da naj le pride“. Njegovi do-
 mači so si pa bili še manj na jasnem, kje
 je prav za prav njihov človek, kam se je
 obrnil, kako mu je in zakaj je sploh šel od
 doma. Na kako vprašanje, kam se je na-
 potil, so odgovarjali na kratko, da v Ame-
 riko, in so bili uverjeni, da ti je stem vse
 pojasnjemo, da si človek pri tem ne ve,
 se-li je oni izginol izseljenec vrti v zemljo
 ali pa vzletel pod oblake — brez sledu.

Na takega izginivšega člana rodbine so
 spominjale le solze, ki so jih točili za njim,
 včasih — vsaj iz početka — tudi kako
 pismo; in ni bilo izključeno, da za praznike
 tudi kak zamazan in zmečkan bankovec, ki
 ga je poslal v stari kraj, češ, naj vidijo
 doma, da so mi po krivici branili v svet,
 ko se tu vendar „služi denar“. Bilo je pač
 iz poč tka, da se je naš človek še spomi-
 njal svojega doma; sčasoma pa je v za-
 moklem temnem gozdu začel pozabljati na
 domače solnce; v zadušljivi moči premogo-
 vih jam in rudnikov se ni utegnil spominjati
 na ugodno svetlobo slovenskega dneva in v
 bučem hrupu vedno obratujočih tvornc mu
 je onemel v srcu glas, ki ga je pozival v
 krilo priproste domovine z njenim mirom.

Naši ljudje so hodili v tujino, a vračali
 se niso. Pač, prihajali so mnogi, a kakor so

bili nekoč odšli tja, tak se ni vrnil nobeden
 več. Bilo jih je tudi — seveda so bili zelo
 redki — ki so si v potu svojega obraza s
 krvavimi žulji prideli nekoliko denarcev in
 se z njimi vrnil domov; bilo jih je pa —
 in takih postaja vedno več — ki so si ne-
 koliko opomogli, nato pa pozabili na domo-
 vino; da ne govorimo o onih, ki niso ni-
 česar dosegli, pa se sedaj sramujejo, poja-
 viti se med svojci.

Namen slovenskega izseljevanja se pač
 mora razlikovati od smotrov, ki jih pri tem
 zasledujejo veliki, zamozavestni in močni
 narodi. Kak Italijan, Nemec ali Rus se pač
 lahko izseljuje, ne da bi pri tem trpela po-
 sebna škoda njegova prvotna domovina, ker
 je ostala doma številna masa naroda in ker
 ohranja tak človek povsod svojo individu-
 alnost, če le ne pride med preveč soroden
 element, kateremu se pač mora nehoti pril-
 agoditi. Taki veliki narodi lahko pošiljajo v
 svet znatne mase, ne da bi bilo to njim ali
 pa tem v škodo. Izseljenci velikih in neod-
 visnih narodov imajo v tujini vedno zavest,
 da so člani države ali naroda, ki jim nudi
 moralno — in če treba — vsako drugo
 oporo.

Drugače pa je z nami Slovenci. Mi smo,
 brez fraze, silni reveži in uboge pare. Za-
 slombe nam ne nudi nihče, zaščite ne na-
 hajamo nikjer, velike životvorne sile v sebi
 nimamo, oni pa, ki bi nas morali čuvati in
 varovati, so pa — proti nam. Tako tavamo
 brez vodilne ideje in bili bi kakor trst v
 vetru, da nimamo vsaj ideala ljubezni do
 rodne grude. To je tudi edino, kar nas more
 voditi pri naših dejanjih, to je ona svetla
 zvezda, ki sipa na našo ogroženo domovino
 medije žarke rešitve in poveličanja.

Glas se paradokso, a gotovo je, da
 bi istinito in namišljeno bedo našega naroda
 mogla ublažiti le prava ljubezen do domo-
 vine, ona ljubosumna ljubezen, ki bi si pri-
 zadevala vse, samo da si ohrani predmet
 svojega nagnjenja. Treba bo pač, da se v
 vsakem človeku, ki hoče v svet, vzbudi že
 takrat, ko še niti misli ni na to, gorka lju-
 bezen do domovine, taka ljubezen, da ne bi
 zapustil svoje miljenke, če ni primoran, a
 če bi se ločil od nje, bi se ločil le, da se
 vrne bolj in trdnje.

Že zadajč smo omenili na tem mestu,
 da moramo organizirati svoje slovensko iz-
 seljevanje, in res je treba urediti to vrsto
 narodnega gibanja tako, da bi zapuščal do-
 movino — kjer stajemo in pogrešamo vsako
 glavo — le oni, ki to res mora storiti; na
 drugi strani pa naj bi se vračali vsi oni, ki
 to lahko storijo, ker so si toli opomogli, da
 morejo kljubovati razmeram. Če se že mora
 valiti tok našega ljudstva v tujino, moramo
 tudi doseči, da bo tekla vedno vsaj približno
 tako močna struja nazaj domov.

Ni namreč dovolj, da mirno gledamo;
 kako drvi vse brez premisleka v svet, pa
 se potem neznanosko veselimo, če je kdo
 nekoliko boljše situiran prišel domov. Ne
 zadostuje, da v slučajih, ko našinca ni več
 nazaj, da bi bil tu mogel na solidni pod-
 lagi, ki si jo je ustvaril, bolje uspevati, in-
 digirano skrižamo roke in resignirano po-
 majamo z glavo. Ne tako! Tu je treba več-
 jega zanimanja za stvar in — dela.

Je Sirec vsled tega zaostal za nekoliko hipov.
 Toda kmalu je zopet popravil, kar je za-
 mudil, tako, da je Atenec opazil svoja
 tekmeča pri šestem obkroženju, kako sta se
 istočasno bližala. Kmalu sta ga dohitela in
 ga prekosila. Odločitev je visela samo še
 med belim in zelenim dirkačem, med Str-
 cem in Lucijem.

Nudil se je gledalcem krasen prizor;
 osmero konj je dirjalo tako hitro in tako
 enakomerno, kakor da bi bili vpreženi pred
 enim vozom; zakrival jih je oblak kakor
 nevihta. Kolesa so ropotala, kakor da bi
 grmelo in kakor da bi strele sekale oblake;
 živali so sopihale kakor v ognju.

Vsi gledalci so vstali s sedežev; oni,
 ki so stali, so mahali z zelenimi in belimi
 pajčolan in pogrnjali, vplili na nasprotnike
 in jih dražili z odobravanjem in vzklikanjem.
 Slednjič se je zdelo, da si pribori lovoriko
 Sirec, kajti njegov konj so bili za glavo
 pred onimi njegovih nasprotnikov; toda,
 kakor da bi bil Lucij to pričakoval, je v
 tem hipu zavihel svoj bič in zarisal na
 hrbet svojih konj krvavo sled. Plemenite
 živali so glasno zarezetale od bolečin in
 začudenja; nato so napele vse svoje moči,
 in kakor orel, kakor blisk, kakor pšica so
 dirjali k cilju, ko je bil Lucij že sedmič
 obročil dirkališče in pustil Sircu petdeset
 korakov za seboj. (Dalje.)

PODLISTEK.

AKTA.

Zgodovinski roman iz Neronevih časov.
 Spisal Aleksander Dumas. — Prevaj F. P.

Pri tretjem obkroženju je bilo razloč-
 neje spoznati resnične in pa le navidezne
 prednosti. Atenec je bil prehitel Tesalca,
 svojega sprednjega tekmovalca, za dve su-
 lični dolgoti. Sirec je z vso silo krotil
 svoje arabske konje in se je dal dohiteti,
 ker je bil gotov, da prehitel drugega. Zdelo
 se je, da Lucij opazuje to tekmo z neko
 brezbriznostjo, kakor da vsa stvar ne za-
 nima njegove csebe; njegove poteze so bile
 mirne, njegovo čelo je bilo vedro; smehljaj
 se je kakor solčni bog, čegar podoba je
 bila v njem vtelesena; gibi so bili vmerjeni
 po pravilih mimike elegancije.

Ko so tekmovalci premerili dirkališče že
 četrtič, je vzbudil neki dogodek splošno po-
 zornost. Oči vseh so se uprle v Lucija. Bič,
 narejen iz nosorogove kože in bogato po-
 zlačen, se mu je izmuznil iz rok in je pa-
 del na arenska tla. Njegov četerovprežni
 voz je takoj postal, Lucij je skočil z njega,
 pobral bič, ki ga doslej sploh ni rabil, in

zopet skočil na voz; toda zapazil je, da je
 zaostal najmanj trideset korakov za svojimi
 nasprotniki. Dasi je bil ta dogodek od-
 legval bliskoma, so s tem zadobili interesi in
 nade zelene stranke strašen udarec. Toda
 kmalu se je zopet pomirila: Lucij se je na-
 gnul h konjem, in ne da bi se bil poslužil
 biča, ne da bi jih bil podžigal niti z naj-
 manjšo kretnjo, se je iz njegovih ust začul
 čuden žvižg. Nato so oddirjali kakor na
 Pegazovih perutih, in še predno je bilo
 treba petič obkrožiti dirkališče, je dosegel
 med vzklikanjem in odobravanjem svoje pre-
 šne mesto. Atenec kmalu ni mogel več ob-
 vladovati svojih konj, ki so dirjali z divjo
 hitrostjo.

Njegov tekmeč je zaostajal daleč
 za njim, toda ta dozdevna prednost ni pre-
 motila nikogar in tudi ni mogla nikogar
 oremotiti. Vsakotoliko se je oziral in videl
 je bilo, kako je poskušal vsa sredstva in
 se pripomočke; mesto da bi zadrževal de-
 loma že upehane konje, jih je z bičem še
 bolj poganjal, upajoč, da pritihi druge.

Le še dvakrat je bilo treba predirjati
 dirkališče; na razburjenju, ki se je polastila
 gledalcev in dirkačev, je bilo poznati, da se
 bliža odločitev. Strauta modrih, ki jo je za-
 stopal Atenec, se je zdelo vznemirjena vsled
 njegove časne zmage. Klicali so mu, naj
 brzda svoje konje; toda živali so smatrali

te klince za podžiganje in so še podvojile
 svoje hitrost, dokler jih ni obilil znoj —
 znamenje, da bodo njihove moči kmalu iz-
 črpane.

V tem hipu je Sirec svojim vrancom
 popustil vajeti, in siasovi puščave, prepu-
 ščeni sebi, so jeli druge dohitovati. Tesalca
 je za hip presemetila hitrost, ki jih je gnala
 naprej. Toda pogljal je tudi on svoje konje
 in dirjal kakor blisk. Lucij se je zadovoljil
 s tem, da je žvižgal pod njema na ušesa, s
 čemer jih je bil že prej podžigal, in dasi
 ravno niso še razvili vseh svojih sil, je ven-
 darle vztrajal v vrsti.

Medtem je Atenec opazil, kako sta nje-
 gova tekmeča dirjala mimo njega kako
 veter. Spoznal je, da je izgubljen, če se ne
 približa kolikor mogoče zidu, ki je stal
 predi cirkusa. Približal se je še pravočasno,
 tako, da je Sircu preprečil, da ni on vozil
 ob zidu. Ta se je umakal na desno in je
 skušal ubežati med Atenecem in Tesalcem,
 toda prostor je bil preozek. Spoznal je, da
 je Tesalcev voz lažji in da nima toliko od-
 porne sile kakor njegov; takoj se mu je
 porodil sklep. Zavozil je v poševni smeri
 proti Tesalcu, kolesa obeh vozov so trčila,
 os se je razbila, voz se je prevrnil, in dir-
 kač je zletel v areno.

Čeravno je bil ta gib izvršen zelo
 spretno in dasi je trajal sunek le trenutek,

Danes ob 3 pop. vsi na predpustno otroško veselico v Narodni dom!

Dejanska sila kake državne oblasti ne bi bila umetna za zadrževanje onih, ki se hočejo izseliti; upravičena in uspešna pa bi bila moralna sila naroda, ki bi spravljal domov svoje člane. Država pač pri najboljši volji ne bi mogla ničesar doseči, ker njeni zakoni so človeško delo in ker človek pozablja na nje, čim je prekoračil mejo; čim pa bi delal čut narodne ljubavi, ki je hlasti in ki ga človek ne more nikjer izpustiti, pa naj si prizadeva kakor hoče. Je pa tako, da glasu vesti in narodnosti ni mogoče zatreči in istina je, da se javljata tem bolj pekoče, žgoče in skeleče, čim bolj si prizadevamo, da bi ju zamorili.

Polom v Puli.

Pula 31. 1. 1913.

Včeraj se je nadaljevalo zasliševanje občinskega blagajnika Galanteja. Na vprašanje predsednikovo izjavlja, da skozi 14 let sploh ni bilo nobene revizije obč. blagajne. A ko je bila revizija, se je vršila tako površno, kakor da je sploh niti ne bi bilo. Dotični revizorji so bili sploh nevedni v računski stroki. Nadalje je izpovedal Galante, da so dobivali obč. uradniki večkrat dopust, da so mogli prirediti izlete v ... Italijo. Ti dopusti so stali seveda tudi veliko denarja. To da je bilo že v navadi, da so občinski uradniki delali ekskurzije v sosednjo deželo. — Potem je omenjal Galante, da je bivši župan dr. Vareton potezal letnih 12.000 kron plače ter 3.000 kron doklade, skupaj — 15.000 kron.

Dr. Vareton pa da si je še v kljub tej visoki plači zaračunal zelo visoke dijete in to tudi v slučajih, ko je šlo za privatne izlete. (Morda se čitatelji še spominjajo, ako smo svoj čas priobčili na tem mestu, da je dr. Vareton, ko se je nekoč mudil na Dunaju nekaj časa, zaračunal po 1.000 K na dan; za to pa je kupil svoji ženi obleko za 2.000 kron. Ko so imeli pred dvesta letoma primorski neodrešenci v Gorici neko iredentistično slavnost, udeležil se je tudi Vareton te slavnosti, seveda kakor privatnik. Pa tudi za to izlet je zaračunal na račun občine 400 kron.)

Potem je Galante predloževal sodnemu dvoru dogodek prihoda vladnega komisarja barona Gorizzuttija.

Nekega dne (bilo je 23. 2. 1912), ko je bil v uradu, je pridrvel k njemu današnji obtoženec Privileggio bled kakor smrt ter mu povedal s tresočim glasom, da je baron Gorizzutti v občinski palači in da ima prevzeti vso stvar. Privileggio mu je svetoval, da naj on (Galante) nič ne preda. Hitro da je še sešel v blagajni nahajajoči se denar (bilo ga je okoli 141 kron). Hitro zatem je pridrvel tudi Bogatto ves razburjen in potrdil vest Privileggia z opombo. „Sedaj smo zgubljeni“.

Ko je potem baron Gorizzutti res prišel k blagajni, da jo prevzame, je Galante to kratkoma odklonil, na kar je Gorizzutti dal zapečatiti blagajno. Drugi dan je šel Galante k Gorizzuttiju in ga prosil, da ga sprejme zopet v službo, kar je Gorizzutti tudi storil. Pri tej priložnosti je Galante v družbi Privileggia falzificiral v knjigah znesek 10.000 K na 60.000 K. Seveda so prišli potem na sled tej — manipulaciji.

Zasliševanje Galanteja je trajalo ves dan in se nadaljuje danes. Razprava je zelo zanimiva, ker Galante ne jemlje obzira na mikogar; pripoveduje vse, kar je videl in kar sploh ve. Porotnikom so izročili včeraj tudi 238 od te tatinske bande falsificiranih računov na pregled, da si morejo boljše predložiti vso razlaganost.

Domače vesti.

Odborova seja političnega društva „Edinost“ se vrši v ponedeljkah pop, točno ob 3 v „Slov. Čitalnici“ in so naprošeni vsi gg. odborniki, njihovi namestniki ter deželni poslanci, da se je zanesljivo in točno udeležijo.

Taki so! Članek v „Edinosti“ od 24. t. m. pod naslovom „Ne obupajmo!“, je bil pač vreden občne pozornosti. Človek, ki nima stika z Nemci, bi mislil, da so bila vaša izvajanja glede ljudstva, ki se čuti „ljudstvo gospodov“, pretirana; toda sledeči slučaj naj dokaže nasprotno.

Prišla sem pred tremi leti z Dunaja v Ljubljano in se tam nastanila v neki slovenski družini, kamor je prihajala večkrat neka Nemka v posete. Bila je menda ta „nemškutarica“, ker je bila doma z Iglave in je imela pristen češki prilimek; toda skušnjava uči, da je bastard nevarnejši od pravega Nemca. Nekega večera nam je začela pripovedovati na dolgo in široko, kako da je oiskala svojega ženina, ki je nameščen nekje ob dolenski progi in kako da se je razburila nad slovensko družbo, ki je ves čas le slovenski govorila in je tudi nagovaljala le v tem jeziku, dasi jim je takoj povedala, da je Nemka. In potem je menila užaljeno: „To je res zabit in ne takten narod!“ To je ponavljala v enomer in naglašala: „Bili so sami taki ljudje ki morajo znati nemški, a nočejo, same uradne osebe.“ Ker se jej ni upal nikdo od družine prigovarjati in se je

gospa v zadregi le nekoliko smehljala, sem vprašala jaz „velenemko“ (seveda nemško), da-li sploh ne razume slovenski? In odgovor je bil: „Seveda razumem in govorim, saj moram v trgovini cel dan le ta jezik govoriti!“ Tedaj sem jej pa odgovorila slovensko: „Oprostite, Vi se toliko razgrevate radi pretvezne netaktnosti, našega zavednega ljudstva, a ne veste, da je bilo ravno Vaše postopanje najbolj netaktno. Čudim se, da ne zahtevate, da bi vsa Kranjska nemško govorila, ker ima izredno srečo, da nemška prodajalka odjeda slovenskemu dekletu kruh, in ki nas v zahvalo, da ji dajemo kruha, še zaničuje. Še prepustiljivi smo mi Slovenci. Ako je zbranih petdeset Slovencev, a je med njimi le en nemškutar, ki samo noče govoriti slovensko, pa začnajo z ozirom na „tujca“ vsi nemško govoriti in lomiti, pa naj se jim še tako spodtika. Če pa je prišel Slovan v nemško družbo, se nikdo ne ozira nanj. S kakšno pravico se torej pritožujete vi radi netaktnosti Slovencev? Edino pametno, kar so mogli storiti, so storili: tujka, ki živi med nami in od nas, ki je celo zaročena s Slovincem — naj govori naš jezik!“ — Bila je nekoliko užaljena in se kmalu poslovala, a neke preparandke, ki so bile tudi tam, so me vprašale začuden: „Ali ste vi tudi Slovenka?“ Mislile so, da mora biti vsak Dunajčan Nemec, čeprav govori slovensko.

Ko bi ne bili Slovenci toliko obzirni do Nemcev, bi ti kmalu občutili, kako jim škoduje nepoznavanje tujih jezikov in bi bili manj objestni in ošabni napram Slovincem. Saj vemo dobro tudi mi, da je za človeka tem koristnejše čim več jezikov zna, toda materin jezik nam mora biti vendar najmiljeji in najdražji.

Vsakako pa kaže tudi gori opisani dogodek, kako so Nemci ne le doma, ampak tudi v svetu, kjer uživajo gostoljubje.

M. S.

Škandalozne razmere v tržaški mestni bolnišnici. S tržaško mestno bolnišnico se je že mnogokrat bavilo časopisje in bile so stvari, ki niso bile najčednejše, o katerih se je razpravljalo v javnosti. Spominjamo se n. pr., da se je govorilo v mestnem občinskem svetu, na kak neumiljen način so varali upravo pri bolniški hrani. Potem oni slučaj, ko revež bolnik ne dobi prostora v mestni bolnišnici, če nima v redu svojih — papirjev. Človek naj bi menda poginil na ulici, kakor pes, a v bolnišnico ga ne sprejmejo, češ ker nima „dokumentov“. Saj se je zgodil slučaj, da je s parnikom došlega blaznika moral par dni oskrbovati Treves, ker mučenika niso hoteli sprejeti v mestno bolnišnico, češ, ker ni imel v redu svojih listin. Človekoljubi pač niso v naši mestni bolnišnici, a to vse, ker je vendar treba tako zelo — štediti, tamkaj seveda, kjer ne bi smeli, ko na drugi strani upravljajo, da občinarjem vstajajo lasje po koncu.

Te dni pa je zopet prišla na dan neka lepa aferica v naši mestni bolnišnici. Našel se je namreč pošten človek, ki je opozoril upravo mestne bolnišnice na stvari, ki so res vredne vse obsodbe. Strežajke, ki bi naj bile pravi angeli usmiljenja in milosrčnosti napram bolnikom, so čisto navadne tatice, ki kradejo bolnikom predpisane jestvine. Uprava bolnišnice je namreč dala preiskati strežajke, ko so odhajale iz bolnišnice, in našli so pri njih najraznovrstnejše stvari, ki so jih odnašale domov. Ali si je mogoče misliti večji škandal, kakor to, da strežajke krade bolniku ono, kar naj bi mu bilo v okrepilo, kar naj bi mu vrnilo zdravje! Tu pač res ni nobena kazen prestroga, in taka babnica pač ne sme več prestopiti praga mestne bolnišnice kot strežajka.

Vsekakor pričakujemo, da izpogovore mestni svetovalci v mestnem občinskem svetu najresnejšo besedo o tej stvari in to tembolj, ker se omazano perilo naše mestne bolnišnice kopiči v taki meri, da mora biti vendar že enkrat preveč. Zlasti bi bilo dobro, da se nekoliko polizvedo vzroki, kako je vendar mogoče, da morejo strežajke uganjati take stvari. Morda bi ne bilo napačno, ko bi se izvedela imena tistih gospodov, ki prav posebej protežirajo nekatere strežajke, ker so jim te baje prav posebno uslužne. V čem, si je lahko misliti. Dobro bi bilo, ko bi se izvedelo to in napravil potem red!

Zanimanje za Slovence. V Parizu se je te dni ustanovil poseben klub, ki si je nadejal naiogo, da širi med francoskim narodom poznavanje Slovencev in njihov pomen v kulturnem razvoju Jugoslovanstva. „Groupe d'études Franco-Slovenes“, kakor se društvo imenuje, hoče potem predavati in tudi potom žurnalistične seznaniti Francoze o razmerah Slovencev, o njihovih narodnih bojih napram pangermanizmu in tako opozoriti vseljni svet na kriče krivice, ki se gode Slovincem v narodnem oziru.

Na čelu teh prijateljev Slovencev stoji veletaligenten in soljalno visoko stoječ mož, namreč gosp. Julij Tixerant, ki ima med mlado pariško generacijo mnogo simpatij in mnogo zasloble. „Groupe d'études Franco-Slovenes“ ima že precej članov, med kojimi tudi nekaj profesorjev ter ima tudi že zasiguran svoj društveni lokal.

Z naše strani moramo to dejstvo le pozdravljati in biti hvaležni našim francoskim prijateljem. Želeli bi pa bilo, da bi se tudi Slovenci več zanimali za francosko kulturo in se posebno učili francoskega jezika. Ali bi ne bila to morda naloga društva „Cercle franco-illyrien“ v Trstu?

Slavni hrvatski umetnik Marko Vučković bode sodeloval prihodnjega meseca aprila v Trstu pri veliki dobrodelni akademiji, na kar opozarjamo slavno občinstvo že sedaj.

Vrdeška mladina priredi danes v nedeljo, dne 2. februarja ob 8 zvečer „Čajev večer“ v korist podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v prostorih „Gosp. društva“ na Vrdeci. Vstopnina: moški 1 K; ženske 60 vinarjev.

Na pustni torek se bo vršil „Plesni venček“ v isti namen. Ples začne ob 8 in traja do 2 popoldne. Vstopnina: moški 80 vin.; ženske 50 vinarjev.

XXVI. redni letni občni zbor pevskega društva „Hajdrih“ na Proseku se je vršil v nedeljo, 19. t. m. ob mnogoštevilni udeležbi. Podpredsednik Drag. Komac se je spominjal v toplih besedah pok. Alojzja Gorjupa, mnogoletnega predsednika in dobrotnika tega društva.

Tajnik je v glavnih potezah orisal nesebično delovanje pok. predsednika v dolgi dobi 23 let, posebno povdarjajoč zanje, jubilejno leto in naglašajoč, da bo društvo tudi v bodoče hodilo po ravni poti v duhu pokojnikov. S podrobnimi podatki je poročilo očitno zares intenzivno in uspešno delovanje tega društva. Tajnikovo poročilo je bilo sprejeto z odobravanjem. Istotako tudi blagajnikovo iz katerega je razvidno, da je imelo društvo v minulemu letu 3.653 K 32 v dohodkov, 3576 K 63 v. Izvoljen je bil nastopni odbor:

Alojz Gorjup ml., predsednik, Drag. Starec, podpredsednik, Ferdo Kenda, tajnik, Fran Milčič, blagajnik, Karol Cilič, pevovodja. Odborniki: Andrej Škabar, Ivan Sardoč, Ivan Susič. Namestniki: Benedikt Metlika, Fran Husu, Ivan Regent, Ivan Španger.

V svojem zahvalnem govoru je izražal novi predsednik med drugim, da je žalosten vzrok, da je društvo danes njegovo počastilo s svojim zaupanjem. Omenjajoč pok. očeta in zahvaljujoč se društvu za izkazano ljubezen, je naglašal govornik, naj se društvo izogiblje pogubnemu strankarstvu. Ta naj ostane onkraj mej naše tržaške okolice! Ostati hočemo narodni v pravem pomenu te besede. V miru hočemo posvečati svoje delo narodnemu petju, ki naj naša srca oplemenjuje po trudopolnem delu. Pesem vas ne bo utrujala telesno, pač pa bo krepila vaša srca. Ravno pesem je napravila vaša srca tako zlata, kakor so se izkazala v minulemu letu. Ostati hočemo zvesti politični organizaciji, ki je — da si napačana od vseh strani — za nas vendar najboljša. Kdor ne zna zidati, pa naj vsaj ne podira. Je ljudi, ki bi hoteli odpraviti to našo organizacijo, ali jaz bi vedel, kdo nam more zgraditi boljšo? Kdor vidi kake napake, naj jih pove odkrito in v dostojni obliki, ni pa nam treba srednjeveških bojov z zaprtimi vizirji.

Končno je prosil govornik, naj mu društveniki — četudi še mlademu — ohranijo svoje zaupanje, a on hoče ohraniti svojo zvestobo do društva „Hajdrih“. „Hajdrih“ ne umre, „Hajdrih“ bo živel.

Članl so sprejeli ta iz srca prihajajoči govor z velikim naidušenjem in zapeli so „Hej Slovani“. Na to se je vnela živahna debata o minolemu, sedanjem in bodočem delovanju društva, na kar je predsednik zaključil to krasno vspelo zborovanje, ki jamči temu društvu istotako častno bodočnost kakor je bila minolost.

Opozarjamo na današnja priloga, v kateri priobčujemo zanimivo poročilo načelnika Tržaškega Sokola, g. Ambrožiča, ki ga je podal na letošnjem občnem zboru imenovanega društva.

Na res originalne ideje prihajajo nemški „krščanski“ socijalci v svojem turkofilstvu, ali točneje povedano: v svojem besnilu proti slovenskim — krščanskim narodom! Tu vam prihaja n. pr. krščansko-socijalni „Linzler Volksblatt“ z idejo, naj se Bolgari odpovedo Drinopolja, zato pa naj iščejo kompenzacije v — Romuniji! To pa je že rekord... krščanstva. Da bodo Turki zadovoljni, naj se krščanski narodi koljejo med seboj! Mislimo, da ga ne more biti več niti enega poštenega slovenskega katoličana, ki ne bi z ogorčenjem in studom obrnil svojega hrbta taki stranki.

Slovenski sodovičarji pozor! Pišejo nam: Italijanski sodovičarji nameravajo ustanoviti konsorcij sodovičarjev za celo Primorsko s sedežem v Trstu in so zato razposlali le nekaterim slovenskim sodovičarjem, v katere upajo, da jim pojdjo na limanice, vabilo k ustanovnemu občnem zboru, ki se vrši 4. svečana 1913. v Trstu. Slovenski sodovičarji, ako se odzovete tem vabilom, ste naprošeni s strani mnogih drugih nevažljivih kolegov, da odločno odbijete to nakano, po kateri bi morale ukloniti tilnik dve tretjini sodovičarjev — slovenskih na Primorskem ostali tretjini Italijanski. Mi

smo zato, da se ustanovi konsorcij, ampak to se mora izvršiti pravičnim in pravičnim potom; sodovičarji tržaški naj imajo svoj konsorcij in mi na Goriškem, ki smo v večini, tudi svojega. Ker nas je več kakor Italijanov, hočemo sami svobodno gospodariti. Za zgled, kako brezobzirno poveljuje Italijani Slovincem, naj so vam vse zadrage jestvinčarjev in gostilničarjev v naši deželi. Imejte vedno pred očmi, da Italijani ne puste iz rok, kar enkrat dobe v svojo pest. Vsi Slovenci, ki se odzovete njihovim vabilom, vprašajte predvsem vladnega komisarja na občnem zboru, ali so bili vsi sodovičarji vabljeni k temu sestanku in zahtevajte njihova imena. Če je bil kdo izmed slovenskih sodovičarjev izpuščen, imate pravico, zahtevati drug zbor, na katerega se morajo vabiti vsi brez izjeme. Pazite torej!

Slikarska in kiparska šola. Prospekt se dobi v Slovenski Čitalnici.

Ciril-Methodova podružnica v Koloniji. Prvi posvetovalni sestanek obeh odborov podružnice se je vršil 26. t. m. v prostorih Konsumnega društva v Koloniji šte. 137. Posvetovanja se je udeležil tudi gosp. Eangelman, učitelj družbene šole pri Sv. Jakobu, ki je dal odboru jako važna pojasnila glede ustanovitve otroškega vrtca, ki je posebno v tem okraju tako nujno potreben, kajti ravno v Koloniji je največ mladine, ki je potujčena, ki zaničuje svoje lastne stariše in se sramuje govoriti svoj materinski jezik.

Ker se je izvoljen predsednik odpovedal vsled slabega zdravja, je bil namesto njega izvoljen gospod Josip Muha.

Odbor se sedaj obrača do vsega slovenskega ljudstva, kateremu je mar, da se mladina ne potujčuje, da priskoči odboru na pomoč, naj si bode že na katerikoli način, posebno pa prosil vse zavedne Kolonijčane, kateri niso še člani omenjene podružnice, da bi se nemudoma priključili pri kakem odborniku ali pa tajniku podružnice gosp. Franu Pirjevcu, Kolonja šte. 256.

Po končanem posvetovanju se je vršila domača zabava pri kateri je gospa Krušičeva nabrala za CMD K 4.40.

Odbor telovadnega odseka „Sokol“ v Rojano vabi uljudno na svojo maskarado, ki jo prireja danes, dne 2. februarja 1912. v prostorih Konsumnega društva. Zabave — sveže in zdrave — na koše! Najbolj pa nas mika jo krasni paviljoni, nad vse lepa okrašena dvorana, kotiljonski in cvetlični valčki, avtomat in zvezdarna. Pričetek ob 6 zvečer in traja ples do drugega jutra. — Pri plesu svira rojanski šrameli-oktet. Vstopnina k maskaradi za gospode K 1.—, za dame 60 st., za dostojne maske vstopnina v istem razmerju. — Za čim največjo udeležbo se priporoča odsek.

Razpisana služba. Pri deželnem tehničnem uradu v Gorici je razpisano mesto deželnega inženirja v X., oziroma IX. plačilnem razredu deželnih uradnikov. Prošnje do 15. februarja goriškemu deželnemu odboru.

Nihče naj danes ne zamudi otroške predpustne veselice v Nar. domu. Vsi, ki hočete videti, kako lepo zabavo znajo napraviti nežni otroci! tudi odraslim, pridite danes ob 3 popoldne v „Nar. dom“; ne bo vam žal. Vstopnina je itak malenkostna z ozirom na sedanje kritične čase. Odranjanje ne bo nikakršnega. Vsak otrok dobi koncem zabave lepo darilce. Sviral bo orkester šentjakobske Čitalnice.

Mandolinistična skupina — „Viktor Parma“ vabi na prvi damski plesni venček, ki se vrši danes, na pustno nedeljo v krasno okrašen dvorani „Ilirije“ pri Sv. Jakobu (stara policija). Plesal se bo kotiljon in viljočni valček. Med plesom bo delovala šaljiva pošta, srečolov na krasne dobrotke itd. Začetek ob 6, konec ob 12. Čednim maskam dovoljen vstop. Narodne noše dobrodošle! — Cene: gospodje 80 vinarjev, dame 40 vinarjev. Ker je ta venček nekaj novega za Sv. Jakob, pričakuje skupina obilne udeležbe od članov in njih prijateljev.

Slov. ak. fer. dr. „Balkan“ v Trstu je razposlalo te dni mnogim tržaškim inteligentom prošnje za vstop v ak. društvo kot podporni člani. Priložene so tudi poštnice poiznice in umetniško izdelane legitimacije. Društvo upa, da ne bode nihče preslišal tega klica po pomoči. „Balkan“ si je postavil velike in plemenite cilje, a mladim močem je treba tudi moralne in gnotne podpore starejših. V kratkem priobčimo poročilo, ki jasno pokaže vsakomur, da je ta za naš narodni kulturni razvoj važna in koristna organizacija res velikega pomena ter potrebna in vredna podpore.

Ce ni dobil morda kdo pomotoma prošnje za podporo, naj blagovolj oprostili,

ÚSTŘEDNÍ BANKA ČESKÝCH

SPOKITELEN PODRUŽNICA V TRSTU

Via del Ponterosso 5. — — Via Nuova 13.
Vloge na knjižice 4 1/2, 5% } po odpovedi
Premijne vloge 5% } nem roku.
Stalne vloge in vloge po tekočem računu
po dogovoru najugodnejše.

VADIJE in KAVCIJE — — — MENJALNICA.

Uradne ure od 9.—12. 1/2, dop. in 2. 1/2 5. pop.

V torek veliki ples N. D. O. v Nar. domu

ker se je zgodilo to nehoti. Vsem tistim pa, ki se odzovejo, se društvo najiskreje zahvaljuje in priporoča tudi za nadaljno podporo.

Veselični odsek „Trg. izobraževaln. društva“ priredi na pusti tork dne 4. februarja maskiran ples. — Pričetek ob 6 zvečer.

Vrdelaki Sokol priredi v torek, dne 4. februarja, svoj zaključni plesni venček. Začetek ob 8. zvečer, konec ob 2 po polnoči.

Zakvala. Odbor šentjakobske CM podružnice se najiskreje zahvaljuje Mandolinistični skupini „Viktor Parma“ za prilazno sodelovanje pri plesu 25. januarja t. l. slavnemu „Delavskemu konsumnemu društvu“ za prepustitev dvorane, gospodom in gospicam, ki so drage volje šli odboru na roke, ter vsemu slavnemu občinstvu, ki se je tako mnogobrojno udeležilo krasno uspele prireditve.

Danes ob 8 zvečer vsi k velikemu maskiranemu plesu, ki ga priredi šentjakobska Čitalnica v novi krasno okrašeni dvorani „Kons. društva“ pri Sv. Jakobu. Samo dostojnim maskam je dovoljen vstop.

Vstopnina za dame 60 stot., za gospode 1 krono. Svira društveni orkester.

Rojanski šramel-oktet priredi na pusti tork maskiran ples v prostorih „Konsumnega društva“ v Rojanu. Začetek ob 6 zv.

Kot obrambno sredstvo pri obolenosti dihalnih organov za preprečitev resnih bolezni se odlikuje s točnim kašelj olajšujočim in utišujočim učinkom okusni Thymomel Scillaee lekarne B. Fragnerja v Pragi. V zalogi ga imajo skoraj vse lekarne in stame steklenica K 2-20. Strogo je treba paziti na ime Thymomel Scillaee.

Slovensko gledališče.

Radi otroške veselice odpade popoldanska predstava.

Danes zvečer se letos prvič in zadnjič ponovi na novo naštudirana in opremljena opereta

MAMZELLE NITOUCHE

(Santarellina)

Glavni vlogi sta prvič v rokah gospice Thalerjeve in gosp. Ilčića; vlogo Celestina bo igral zopet g. Požar, ki nastopi po dolgem premoru.

Predstava se vrši v abonementu A. Vstopnice so v predprodaji pri dnevni blagajni v „Narodnem domu“.

Tržaška mala kronika.

Trst, 1. februarja.

Prebrisan goljuf. Ivan Ive, star 50 let, Tržačan, stanujoč v ul. Madonina št. 9, je bil svoj čas carinski uradnik, in je zelo dobro znal varnostni običaji in je imel že marsikaterikrat opraviti s sodiščem. Obsojen je bil že zaradi goljufive krade. Potem je otvoril v ul. Nuova nekako posredovalsko pisarno in je izdajal celo nekaj listič „La previdenza“. Dasi ravno je cela stvar že oddaleč smrdela po goljufiji, se je Ive vendar znal obvarovati, da ga ni dohitela pravica. Ker pa ta posel le ni donasal toliko, da bi bil Ive obogaten, si je izmislil nekaj novega.

Pod bobnečim imenom „Assicurazione automatica di Stato, Sindacato universale Iupiter, Nuova potenza, studio Minerva“ je ustanovil nekako zavarovalnico za življenje, ki naj bi uničila vse ostale zavarovalnice, češ da vse države podpirajo le njegovo. Japonska in Argentinijska da sta mu že dali izključno koncesijo.

Ive je dal tiskati v Werkovi tiskarni veliko število reklamnih brošur, ki so povzdigovale do nebes njegovo zavarovalnico. V neštevilnih oglaših v „Piccolu“ in v raznih italijanskih listih je ponujal potem zastopstvo svoje zavarovalnice, s čimer naj bi se dalo z majhnimi stroški prav veliko zaslužiti. Seveda je pri tem pred vsemi profitiral precej denarja za kavcije in pa veliko množico znamk.

Toda njegovih goljufij še ni bilo konec. Na podlagi zopetnih oglasov v „Piccolu“ je ujel 26 deklet v starosti od 14 do 20 let — tri so bile Ogrke, ostale pa Tržičanke — češ da bodo imele pri njem, ko se dobro privadijo delu, prav lep zaslužek, od 90 do 200 K mesečno. Morale so mu pa plačati vsaka 5 do 20 K na mesec za — pouk. Zatrjeval jim je tudi, da jim po tridesetletni hvaljevni službi določi upravni svet zavarovalne družbe lepo penzijo.

Najel je za 2400 K veliko stanovanje z 12 sobami v ul. Navali št. 8 kjer je nastanil onih 26 deklet. Nad vrati so bili razni napis, kakor: knjigovodstvo, ravnateljstvo, blagajna, likvidatura itd. Naravnost smešno pa je bilo delo, ki so ga opravljale one dekleta. Delale namreč niso drugega, nego radirale v onih tiskanih cirkularjih po nekaj vrst in nič drugega. Najbrž pa je imel Ive vse druge namene z onimi dekleti: hotel si je pač lepo urediti, kakor kak turški sultan, popoln, lepo sortiran — harem. Dokazano je namreč, da je nekoga dne zaprl neko dekle v eno onih sob in jo je imel dalje časa zaprto. Izpustil jo je šele potem, ko so ostala dekleta energično začela protitirati. Drugič pa je zvalil drugo dekle v sobo, kjer je bil plin odprt. Hotel jo je namreč omamiti s plinom, da bi jo potem posilil, ko bi bila v nezavesti. Toda tudi ta naklep se mu ni posrečil.

Končno so ga vendar ujeli, ko je hotel

od neke Marije Suša izvabiti pod pretvezo kavcije svoto K 2400. Ženska je bila namreč zelo nezaupna in je stvar ovadila policiji, naka je bil Ive sročil aretiran.

V njegovi „pisarni“ so zaplenili cele zaboje raznih sumljivih stvari. Aretiranca so izročili deželnemu sodišču. Preiskava je poverjena sodniku dr. Pollanzu. Razprava o tej stvari bo gotovo zelo zanimiva.

Preprečen beg iz zaporov. V tukajšnjih sodnih zaporih se nahajata zaradi raznih tatvin, ki sta jih zakrivila na Kramjskem, neki Rudolf Kovač in Mihael Bubnič, oba Postojnčana. Pred nekaterimi dnevi je Bubnič začel simulirati bolezen, vsled česar so ga premestili v bolnišnico, kjer je s pomočjo nekoga drugega kaznjenca skušal predreti steno, ker se pa ni posvetilo, ker so ju zalotili pri delu. Bubniča in Kovača so nato odpravili v ljubljanske sodne zapore.

Poskušena tatvina v cerkvi. V cerkvi sv. Antona novega so prišli brezposelnega Josipa Defranceschija iz Bisana pri Vidmu, Ko je skušal siloma odpreti škrinjo za miloščino, v kateri se je nahajalo okrog 400 K.

Loterijske številke, izrečane dne 1. februarja:

Dunaj 27 80 58 7 19

Gospodarstvo.

Naša denarna organizacija. Zadnji čas se je opetovano izražala želja po spopolnitvi slovenske denarne organizacije z ustanovitvijo samostojne slovenske zavarovalnice. Nasproti temu se naglašja, da je itak že mnogo drugih, posebno slovenskih zavodov te vrsti. — Struktura slovenske denarne organizacije je gotova do te mere, da zadostuje popolnoma zahtevam in volji, stavljenim od narodnega gospodarstva. Slovencu ni dandanes potrebnost, iskati tujca in dajati mu na razpolago svoj denar, ga drago plačati, in biti pri tem še slabo poslužen; ima svoje lastne dobre denarne zavode. Sedaj ostaja samo še izpopolnitev obstoječega gotovega dela, je prilagoditi danim razmeram, industrijskim, trgovskim, in sploh narodnogospodarskim zahtevam in nalogam. Na ta način postane denarna organizacija močan izvor žive sile gospodarskega in kulturnega življenja.

Denarna organizacija mora biti ustrojena tako, da ne ostaja nobena verz, skozi katero bi se mogel iztekati del narodnega premoženja in s tem tudi del narodne energije.

Koliko te moči izteka, in kako je to iztekanje škodljivo za narod, hočemo pokazati v nekoliko primerih.

Ob početku vojnih vesti so začeli v Avstro-Ogrski monarhiji, zlasti pa v Galiciji, angleški zavodi zavarovati vojne zgube nemernična — zavarovanje, ki v Avstriji do sedaj ne obstoji. Komaj je preteklo mesec dni od tega, objavila je „Neue Freie Presse“, in za njo drugi dunajski časopisi koliko premije so oni zavodi dosegli, in je kratkoma resolutno proglasila: „Onih K 600.000, ali še več, je efektivna škoda in nenadomestljiva zguba našega gospodarstva, in je tudi denar, ki nam je bil na ta način eksportiran na Anglijo, za nas resnično in za vselej zgubljen“.

Pred nekoliko leti se je natančno konstatiralo na Češkem, na kakšen način nagačajo tuje zavarovalnice svoje fondе, in se je prišlo do zaključka, da v čeških podjetjih, bankah, in slično, je samo mal odlomek imetja, dasi imajo te družbe iz Češke naj večji premijski dohod, in češke vrednosti nudijo več obresti, nego mnoge tujinske. Nasprotno je največji del fondov vseh avstrijskih nemških in italijanskih zavarovalnic naložen izključno v nemških, ali celo v inozemskih podjetjih in vrednostih. Na to se je prišlo do živahne diskusije v časopisih in javnosti, ki je imela za posledico agitacijo za geslo — „Čeh naj zavaruje pri lastnem zavodu“ — in to je postalo takorekoč obvezno za vsakega posameznika.

Danes pa čitamo, da je mesto Praga v sedanji denarni krizi najelo znatno po-

1913 = ZIMA = 1913

Velika zaloga ter dnevni dohod najmodernejših angleške, kakor druge volne za ženske obleke, fuštanji tkani in velour, odeje šivane (kovtri) domači izdelek, flanelaste odeje, gradl za madrače, preproge, zavese, volnene vseh barv iz čipk in tula, maje, volnene in tricot (fuštanjasti). Ogromna izbira vsakovrstnega perila in moškega blaga.

V največji slovenski trgovini

Križmančič & Breščak

Trst, ulica Nuova šte. 37.

Zmerne cene. Domača in solidna postrežba. Uzorci na zahtevo franco.

Za spomladno gnojenje

vseh žitnih polj, travnikov, pašnikov, sadnih vrtov in vinogradov je zelo važna THOMASOVA ŽLINDRA z zvezdno znamko.

Spomladno gnojenje s slovitim umetnim gnojilom

Thomasovo žlindro

ZNAMKA

ZVEZDA

je doseglo tako sijajne uspehe za kmetovalce, da že povsod spomladi posipajo veliko množino Thomasove žlindre. Zato se vsem kmetovalcem, ki dosedaj še niso poskusili spomladne gnojitve, najtoplje priporoča, da napravijo poizkus. V zadevi morebitnih pojasnil o uporabi Thomasove žlindre ali ponudb obrnite se na izključne zastopnike.

ERMANNO TURECK & Co., Trst, ulica Sanità šte. 8.

PS. Iščejo se zmožni zastopniki za posamezne kraje v Dalmaciji. Tozadevne ponudbe naj se pošljejo naravnost v Trst na gornji naslov.

... NARODNA POSOJILNICA IN HRANILNICA v TRSTU ...

NOVA ULICA ŠT. 13, II. NADSTROPJE

VLOGE NA KNJIŽICE IN TEKOČI RAČUN OBREŠTUJE S POLNIMI **4 1/2 - 4 3/4 - 5%**

PRODAJA BREŖKE NA MALE MESEČNE OBROKE. — IZKAZE POŠILJA NA ZAHTEVO POSOJA NA MENJŠE IN VREDNOTE. — POSREDUJE ZAVAROVANJA VSEH VRST.

Išče se oskrbnika

za večje posestve z vinogradi v Grljanu

oziroma

se da v zakup

celo posestvo: vila z 8 sobami, vinogradi, sadni in zelenjadni vrtovi.

Pojasnila daje in sprejema ponudbe do 6. febr. Ljudska hranilnica v Trstu, ulica Torre bianca 21.

JOSIP STRUCKEL

Trst, vogal ul. Nuova-S. Caterina

Nov prihod volnenega blaga za moške in ženske, zefir, batist in perljiva svila za jopice.

Svilena in oaraski zadnje novosti velik izbor izgotovljenega perila in na metre, spodnje srajce moderci. Vezanine in drobnarije, preproge, zavese, triž po izjemno nizkih cenah.

Fratelli Rauber

Trst, ulica Carducci 14 (ex Torrente)

Zaloga ustrojenih kož.

Velika izbira potrebščin za čevljarje. — Specijaliteta potrebščin za sedlarje.

Dr. Al. Martinelli

Cesare Cosciani

koncesionirani zobozdravnik

ordinira od 9.—1. in od 3.—6.

Trst, Barriera vecchia 33

II. nad. Telefon 1708.

Dr. Pečnik

Trst, via S. Caterina šte. 1.

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni 8—9 in 2—3 in specialist za kožne in vodne (spolne) bolezni: 11—1 in 7—7 1/2.

ARTURO MODRICKY

Prodajalica modaf. blaga in drobne predmete

Trst, ul. Belgarda 32.

Šivane odeje od K 6-40 do 18—, volnene K 3— do 20—, bel in pisan fuštanj, bombaževi in volneni trikoji za moške, ženske in otroke; volnene in svilene šerpe. Izdelano perilo. — Platno na mero za rjuhe, žimnice, srajce, ovratnice, ovratniki, zapestnice, dežniki itd. Velikanska izbira.

Nova slovenska

trgovina izgotovljenih oblek

ter domačega in inozemskega blaga za moške obleke

MARTIN SKAPIN, TRST, ulica Arcata št. 19

Moške obleke od K 14 dalje, deške obleke od K 11 dalje, plat. obleke, vestalje, srajce, majle, sp. hlače itd. Specijaliteta hlače za delavce domačega izdelka. Napravljajo se obleke po meri vsakovrstnega kroja. Cene absolutno konkurenčne.

Josip Trampuš

Trst, ulica Farneto št. 11

priporoča svojo pekarijo. Večkrat na dan svež kruh.

Zaloga moke vsake vrste iz prvih mlinov.

Vino in likeri v steklenicah. Sladščice in biškotini. - Pestrožba tudi na dom.

Čitajte in strmite!

600 komadov, med njimi v ognju pozlačena ura za 4 K 20 v.

Krasno v ognju pozlačena, velfina remont. ura na sidro, s pozlač. številnico, ima dobro gredoče 35 urno kolesje, za kar se garantira 2 leta. 1 krasna kravatica igla s ponarej. briljantom, 1 v ognju pozlačen pristan z imit. kamnom za gospode ali dame, 1 krasna ovratnica iz okrog 150 orijental. bise. rov, najmodernejši damski lišp, 1 krasna garnitura manjših, ovratniških in pranih gumbov, gar. 3% zlati double s pat. zaprt, 6 pristao platne ih žepa h robcar, 1 veseleg. žepno pisalo iz niklja, 1 krasno toaletno zrcalo v etuju, 1 dišeče toaletno milo, 1 fino vezana beležnica, 72 angl. pis. peres. 20 korespondenčnih predmetov, 396 raznih predmetov v hiši koristnih in potrebnih. Vse sk. paj. z goldinasto uro, ki je sama vredna še enkrat toliko, stane samo 4 K 20 v. — Razpošilja po povzetju eksportna hiša

H. SPINGARN, Krakov št. 240
Kdor naroči 2 zavoja, mu dodam brezplačno lep žepni nožič z dvema reziloma, k več nego 2 zavojema k vsakemu po en tak žepni nož.
Za neugajajoče takoj denar nazaj, torej je riziko izključeno.

Stavbena mizararska delavnica
z veliko zalogo

LOPARJEV

za peke in slaščičarje.

MORETTI & C.

Trst, ul. Domenico Rossetti št. 43.

Oes. kr. priv.

Avstrijski kreditni zavod

za trgovino in obrt

(ustanovljen leta 1855). — (Glavnica in reserve 243.000.000 kren).

PODRUŽNICA V TRSTU

Piazza Nuova št. 2 (lastno poslopje)

sprejme v svoje

jeklene varnostne celice

odelane od svetovne trdnice Arnheim v Berlinu, najamene proti požaru in vlomom, pohrane in upravljanje vrednot, kakor tudi same pohrane zaprtih zavojev, ter da v dotičnih jeklenih celicah v najem

varnostne shrambe (safes): različnih velikosti, v katerih se lahko shranijo vrednotni papirji, listine, dragulji itd. (Varnostne celice ne more nihče drugi odpreti kakor stranke vzajemno z banko.)

Uprava in shramba vrednosti v lastnih celicah na razpolago.

Podružnica Kreditnega zaveza sprejema hranilne vloge na knjižice

in jih obrestuje do nadaljnjega obvestila

po 3 1/2 %

Rentni davek plača direktno zavod.

Bavi se tudi z vsami bankovnimi posli, ter zavarovanjem proti zmagam na žrebanju.

Zelo nevarno je

pustiti tudi najmanjšo ranico nepokrito, ker lahko postane težka rana.

THYMOMEL SCHILLAE

dragoceno in koj učinkajoče sredstvo. Besedna znamka zavarovana.

Ublažuje kašelj, ga manjša, odstranjuje katar, pospešuje spuščanje glesa ter potekače pri dihanju.

1 steklenica K 3.20. Po pošti, če se plača vnaprej K 2.90 se pošlje 1 steklenica K 7.—, 3 steklenice K 20.—, 10 steklenic franko. Ne dajte se premočiti od nikogar, da vzamete nadomestilna sredstva.

Vprašajte svojega zdravnika.

Pripravljalci in glavna zaloga:

LEKARNA B. FRAGNER

c. kr. dvorni zalagatelj.

Praga, III., št. 203.

Pazite na ime izdelka, izdelovalca in na varstveno znamko.

A. SBOGAR kovač, mehanik in elektrotehnik - z delavnico za nikoliranje, posrebranje, bakranje Md. Md. Trst, Via Gustave Bonizetti 5. - Telefon 126, Rom. IV.

Popravlja priprave za točenje piva, motorje na gas in benzina, socialne, kraljeve stroje, motosilnice, bledilo in izvršuje druga dela, ki spadajo v stroke mehanikov, priprave za električne razsvetljave, električne motorje in vadiovalnice, električne zvonce, telefone in vsake dele elektrotehniške. - Zaloga žarn, stekel za gas in elektrike in drugih predmetov.

Izboljšajte promet v svoji gostilni z izvršnim cenim pilsenskim pivom

iz Češke delniške pivovarne v Čeških Budjejevicah.

Največja slovenska pivovarna. Zaloga v Trstu: Schmid & Pelosi, via della Crociera.

Pokusite pivo v slovenskem grandhotelu „Balkan“, Trst, vojaški trg in v slovenskem hotelu „Lacroma“ v Gradežu.

Zaloga v Ljubljani, Zagrebu, Polj, Zadru itd

ASSICURAZIONI GENERALI IN TRIESTE

(Občna zavarovalnica v Trstu). Ustanovljena l. 1831.

Zaklad za jamstvo dne 31. decembra 1911 K 416.840.622.40. — Glavnica za zavarovanje življenja dne 31. decembra 1911 K 1.189.790.207.74 — Plačana povračila od leta 1831 do 31. decembra 1911 K 1.065.798.459.32.

S 1. januarjem 1907. je društvo uvelo za življenjski oddelak nove glavne pogoje police nadarjene največjo kulantnostjo.

Povdarjati je sledeče ugodnosti police:

I. Veljavnih takoj od izdajanja:

a) brezplačno nadaljevanje veljavnosti police za celo vlogo, kadar mora zavarovaneec vrniti voj službo, ako je vpisan v polah črne vojske.
b) ako plača zavarovaneec 1% od zavarovane svote, lahko obnovi polico, ki je izgubila veljavnost valed pomankljivosti plačevanja, samo da se plačevanje izvrši v teku 6 mesecev po preteku rok

II. Veljavnih po preteku 6 mesecev od izdajanja:

a) zavarovaneec more — ne da bi na to plačal posebne premije in brez vsake formalitete — potovati in bivati ne same v celji Evropi, ampak tudi v katerejsibodi deželi tega sveta (Svetovne police) Društvo je zavezano plačati celo vlogo, tudi v slučaju če pade zavarovaneec v dvoboju.

III. Veljavnih po preteku enega leta po izdajanja police:

a) zavarovaneec se oprosti plačevanja za vsa zavarovanja v slučaju, da postane nesposoben za delo.

IV. Veljavnih po preteku treh let od izdajanja:

a) Absolutna neizpodbojnost zavarovanja razun slučaju prevare.
b) Društvo je zavezano plačati celo vlogo, tudi ko bi zavarovaneec umrl valed samomora, ali posku-
c) šenega samomora.
Zavarovaneec sme dvigniti posojila proti plačevanju 4 1/2 %.

Društvo sprejema zavarovanja tudi za

življenje, požar, prevažanje in ulom.

Vekoslav Švagel - v Trstu, ulica Giulia št. 8

priporoča slavnemu občinstvu svojo

trgovino jestvin in kolonijalnega blaga. Ta trgovina - dobro poznana od Slovencev v Trstu, v okolici in in na delih se pod vodstvom gosp. Jakoba Bambida - postreže enako dobro sl. občinstvu z blagom prve vrste in po zmernih cenah. — Zaloga otrobov, kerane in moko.

PRODAJA NA DROBNO IN NA DEBELO.

Priporoča tudi svoje prve in stare trgovine jestvin v ulici Farneto 10.

Trgovci!

Častim si javiti, da sem otvoril v Trstu, ul. Felice Venezian št. 10 zalogo

čokolade, raznih kanditov (bonbonov) in vsakovrstnih slaščic

znane tovarne **Marenčič & Windischer-ja**

Cene brez konkurence. v Kranju. Blago priznano dobro.

Karl Kaučič, ekskluz. zastopnik

Trst, ulica Felice Venezian 10.

Andrej Purič

kovač,

Trst, ulica Media 6.

Prevzema se vsakovrstno delo stavbenega kovača.

Franc Pirec

Trst, ulica dell' Industria št. 3

uljudno priporoča cenjenemu občinstvu svojo

PEKARNO

Večkrat na dan svež kruh. Zaloga moke vsake vrste iz prvih mlinov. Vino in likerji v steklenicah. Sladščice in raznovrstni biškoti. Postrežba tudi na dom.

TVRDKA

COEN & BARUCH

prej na Corso št. 20, palača Salom

se je premestila

v ul. S. Spiridione 7, vogal ul. Campanile

NOVA ZALOGA

moških in deških oblek. Inozemske in domače blago. — Cene najnižje. Sprejemajo se naročila po meri.

Najizvrstnejše in najboljše tambure izdeluje in razpošilja

Prva sisačka rukotvornica tambura S. Stjepušin

SISEK, (Hrvatska).

Odlikovan na pariški izložbi leta 1900 in na milanski izložbi leta 1896.

Razun tamburic in skladeb za tamburice ima razna godala kakor: gosli, citre, kitare, mandoline, harmonike, oksrine itd. za katere se pošilja poseben cenik s slikami. Ilustrovan cenik tamburic pošljem vsakomur zastonj.

V isti tovarni izhaja strekovni tamburaški mesečnik pod imenom „Tamburica“, ki prinaša razun poduka krasne tamburaške partiture ter stane letno samo 8 kren.

Francesco Buda, zlatar

Trst, ulica Scalinata št. 1.

Prodaja ur iz srebra in kovinastih, od 4 kren dalje, uhani, prstani, veržice iz ameriškega double zlata izključno po priložnostnih cenah. Prodaja, kupuje in menjuje zlato, srebro in dragocenosti.

Od leta 1878! Povsed znano, slavito in priljubljeno domače sredstvo. Pri večjih naročilih znatno znižane cene.

LEKARNARJA

Thierry balsam

poslovno zavarovan. — Pristen samo z nase kat varovano znamko. Proti vsaki falsifikaciji se bo strogo postopalo na podlagi pravice. Ta balsam je najboljšo zdravilo pljučnim in prsim boleznim, kašlju, brisavosti, teškemu dihanju, pljučnima kataru in otekanju prsi in otekanju, slabu prehrani, ledjenemu krču, unetju jesi in obliži, proti oalabakati, prehladu, je. je. sobobolu in ušesnim boleznim, proti urganju, opeklinam, kožnim boleznim itd. 1/2, ali 1/4, ali velika steklenica K 5.00

Lekarnarja

A. Thierryja

Steperseno

mazilo

edine pristane

sanacijske izdali-

no za rane,

otekline, odstra-

njuje in tolesa

ve škodljive snovi in vodnjena

zanesljivo muče operacije. Učin-

kuje tudi proti starim ranam

Dve dozi staneta sam

krene 60 statink.

Dobiva se: Lekarna pri

Angelu varahu, ADOLF

THIERRY, Prigrada pri Rogatcu. Prodaja se

v vseh važnejših lekarnah.

Na debelo se dobiva v medic. prodajalnah drož.

Zaloga obuvala

in lastna delavnica

Pahor

ulica Arcata 19.

Velika izbira čevljev za moške, ženske in otroke. — Sprejema naročila po meri ter tudi popravila :: po jako nizkih in zmernih cenah.

Ne izpostavljajte se nevarnosti

da Vam nastane iz ranjenja radi nesnage težka rana ter pokrite isto z dobrim obveziln. sredstvom

CONTREHUMAN

Besedna znamka zavarovana. Pazite na ime izdelka in izdelovalca.

Tudi če se ga dže časa vporablja nima nikakih škodljivih učinkov, zato bolji nego do sedaj razljeni narkotični izdelki. 1 cevka 1 krono.

Po pošti proti naprej poslanem znesku 1 cevka K 1.50 5 cevk 5.— franko. 10 cevk 9.—

Izdelovanje in glavno skladišče:

LEKARNA B. FRAGNER

c. k. dvorni zalagatelj PRAGA III, 203.

Zaloga po 1 karasch.

Oglase, poslana, osmrtnice in vsakršna razglasna ali reklamna naznanila je pošiljati le „Inseratnemu oddelku Edinosti“

Češko perje za postelje

5 kilogramov novega, prerezanega K 9.60, bo ljeja K 12.—, belega, mehkega, prerezanega K 18 do 24, čisto belega, mehkega K 30 do 36. Odpošiljatev franko po povzetju; proti odškodnini poštnine se menja blago ali pa vzame nazaj.

Benedikt Sachsel, Lobes št. 183 pri Piznu, ČEŠKO.

Odlikovani čevljarski mojster

Viktor Schenk

zalagatelj obuvala c. kr. dož. :: orožniškega poveljstva ::

priporoča svojo zalogo raznovrsnega obuvala za gospe, gospe kakor tudi za otroke.

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Giobin, cavalier in Cir. Metedovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Sokol v Trstu.

Poročilo načelnika Miroslava Ambrožiča na občnem zboru 1913.

V preteklem letu je prebilo naša društvo dobo najživahnejšega življenja in razvoja, zato je moje poročilo danes prijetna dolžnost. Vaditeljski zbor ima zadoščenje, da v zavesti izpolnjene naloge, katere celo leto ni zanemarjal, temveč je povsod zastavljal vso vlogo v korist Sokola. Pri tem je imel pred seboj vedno le Sokolov namen; poti k njemu se je držal najvztrajneje, odbočil ni na nobeno stran, zavedajoč se, da je ideja, kateri žrtvuje svoje vsakdanje delo, samo ena, da se te v bistvu ne da niti izpremeniti, niti prilagoditi kakim razmeram. Zavedal se je, da je vsako popuščanje od bistvenega sredstva kvarljivo tisti stvari, kateri posveča ves svoj čas in trud. Gotovo je namreč, da se dá tok te ali one struje prilagoditi obstoječim razmeram v toliko, kolikor ni s tem prizadeta njena bistvena smer, tam pa, kjer bi izgubila svoj pravi pomen, tam je naša dolžnost, da vztrajamo pri začetnem delu, tudi ako splošna sodbina ni vsled nerazumevanja vedno na naši strani. Pozneje se go tovo pokaže uspeh, ki pouči tudi one, ki poprej niso odobraval delovanja. — Tukaj menim v prvi vrsti telovadbo, ker se je ravno z ozirom na njo čulo večkratno pritoževanje s strani neaktivnega članstva, č. št. da sta naš vaditeljski zbor in odbor „preveč telovadna“. To pa je krivo menjenje in se mi zdi, da se morajo take stvari pojasniti takoj v svojem začetku, da se ne razširjajo na pacni pojmi, ki bi pozneje tem lažje in obširneje škodovali dobri stvari. Da bode pa tudi poročilo vaditeljskega zbora razumljivejše, je treba, da se pojasni na tem mestu.

Kakor znano, je Tyrš ustanovil na Češkem Sokola zato, da bi ustvaril svojemu narodu tisto odporno silo, ki bo lahko kljubovala vsem nevarnostim, ki mu morejo pretiti kot narodu. To odporno silo je treba doseči z vsestranskim (telesnim in duševnim) zdravjem, ki ga je deležen vsak posamezni član cellega naroda in ki si ga morajo ti člani pridobiti v telovadnici s telovadbo. To je bistvo sokolske ideje, in tega bistra ne smemo, pa tudi ne moremo izpremeniti, kajti kakor hitro bi bila tukaj izpremenjena samo malenkost, nismo več Sokoli, ker Sokola ne dela narodna navdušenost in rdeča srajca, temveč ideja Tyrševa, h kateri se mora priznavati, in ki je enaka bodisi v Pragi ali pa v Trstu.

Premnogokrat se pozablja, da je Sokol društvo, ki mora dosegati svoje namene pred vsem s telovadbo. Telovadba je pogoj, brez katerega ni Sokola. Vse drugo, kakor n. pr. veselice, plesi itd., se ne sme vršiti na škodo telovadbe, prihaja šele potem, ko je prvi del našega delovanja dobro rešen, in stoji daleč za glavnim sredstvom. Obenem moram poudariti, da ne telovadimo za to, da bi se znali spretno prekučevati ter bi s tem služili svojemu narodu kot nekaki narodni akrobati. Telovadba — ponavljam, kar sem povedal že večkrat in ob raznih prilikah — Sokolu ni namen, istotako pa se ne sme izpuščati ali zapostavljati, ker je neizogibno, temeljno sredstvo Sokolovega dela. — Na drugi strani pa je zopet krivična obsodba, ki se je izrekla nad nami, češ, da odkramo Sokolstvo vsakomur, ki ne telovadi. Tudi to ni resnica! Sokol more biti vsakdo, ki so glaša s Tyrševimi idejami ter jih kot član sokolske organizacije pospešuje in podpira. Jasno je, da mora biti potemtakem stremiljenje vsakega Sokola, da bi vsakdo telovadil; toda mnogo bratov je, ki tega ne morejo iz enega ali drugega vzroka; so pa vsled tega lahko še vedno najboljši Sokoli. Kdor čuti resničnost Tyrševih misli in se zaveda dolžnosti proti sebi kot narodovemu članu, ga ni treba več siliti k telovadbi, ker pride sam, toda umevno je, da tudi pri nas, kakor v nobenem drugem društvu, ne razumemo o svojega poklica kot člani vsi društveniki — zato pa niso nič manj vredni, temveč je naša dolžnost, da jih poučimo. — Predvsem pa moramo poudariti, da sokolska društva niso kakor druga narodna društva, pevstva, bralna, čitalnice itd. To je Tyrš sam že rekel v svojih spisih, vsak dvom o tem pa mora izginiti, če pogleda na kolikšna globlje v naš društveni ustroj.

Splošno pa vaditeljski zbor vse svoje delo minulega leta lahko zagovarja na podlagi načel, ki jih je izdal Tyrš v svojih spisih in so jih vsestransko podkrepili in obrazložili še veliki sedanji voditelji Tyrševga Sokolstva. Nas je povsod vodilo nesebično stremiljenje za koristjo plemenite sokolske stvari. S tem je vaditeljski zbor Sokola v Trstu lanijsko leto začel in končal.

Začetkom leta je šel vaditeljski zbor poleg načelnika sledeče vaditelje: dr. Janko Šavnik, podnačelnik, France Gruđen, Egon Jezeršek, Ljudevit in Vladimir Kuščer, France Miklavc, Anton Trebec, vaditeljice Ana Saksidova, načelnica, Marija Perhacčeva, podnačelnica, Cirila in Milena Čitičeva, Loricca Ferlugova, Bohuslava Krajnová in Vera Poličeva; vaditeljski pripravniki: Anton Delak, Dušan Čotič. Med letom so se menjali: Izstopili so Trebec, Delak, Čotič, Krajnová; pristopili so: vaditelj Leban, pomočniki oz. pripravniki: Jerab, Peric, Lozej, Podgornik, pripravnica Olga Preččeva.

Telovadilo se je celo leto v sledečih urah: Člani v ponedeljek, sredo in petek v

dveh oddelkih, I. od 7.15 do 8.15, II. od 9. do 10. V presledku vaditeljski zbor. Članice v torek in četrtek od 8.15 do 9.15. Vadaljski zbor od poldevetih do devetih. Naraščaj v sredi in sobotah, dečki od 3 do 4, deklice od 5 do 6.

V teh urah je bilo v telovadnici celo leto najživahnejše življenje in vzdržala se je tudi celo leto vsa telovadba v celom obsegu razen telovadbe naraščaja, ki je vsled preslabe telovadnice v najbolj vročih mesecih prenehala. Tako so se tudi priprave za vse javne nastope izvršile v pravem zmislu, namreč: da mora biti javni nastop dober vsled naravne posledice nepretrgane vadbe, ki jo zahtevajo principi Tyrševga telovadnega načina — in ne telovadba zaradi javnega nastopa, kakor se prerado dogaja tam, kjer je prvo zunanji blek in zadnje notranja vzgoja. In vaditeljskemu zboru se mora priznati uspeh tega rednega dela po načrtu, od katerega se celo leto ni odbočilo. Nastopi so se izvršili primerno temu nepretrganemu delu.

Prvi je bil notranji nastop dne 1. junija. V veliki gledališki dvorani je nastopilo 16 dečkov in 20 deklic s praškimi prostimi. dalje I. vrsta članov na konju, drugo in bradlji s po eno vajo, in ženski odsek z župnimi prostimi, končno 8 telovadcev z ljubljanskimi prostimi. Ta nastop ni bil splošen, pokazali so le najboljši izmed posameznih oddelkov način, kako se dela neprestano v telovadnici in kaj so dosegli oni, ki so tega dela že najdalje deležni. Zato je bil nastop glede izvajanja tudi precej brezhiben — škoda le, da je bila udeležba s strani članstva zelo pičila.

Drugi javni nastop je bil župni zlet dne 15. in 16. junija. Naš Sokol je pri tem zletu slavil svojo 30letnico. Imel je izvršiti ves aranžma za to prireditve in je rešil precej težavno nalogo v telovadnem oziru popolnoma primerno najstarejšemu društvu v župi. Javna telovadba je bila namenoma prirejena tako, da se niso smela videti posamezna društva v župi, temveč so nastopila vsa društva kot župa, kakor je to v načelu takih zletov. Zato ne moremo zgrešiti, ako trdimo, da smo izvršili svoj dolžni del častno, saj je bila vsa vadna prireditve predmet pohvale tudi vseh zunanjih bratov, ki so nas obiskali. In naš Sokol je dal k temu lepemu zletu kot največje društvo tudi največ telovadcev članov, članic in naraščaja.

Na dan openskega župnega zleta se je vršila tudi tekma v nižjem oddelku, v katerem je dosegla naša vrsta od 850 dosežnih 623.5 točke, prvo mesto v župi; I. mesto med posamezniki je dosegel brat Dušan Čotič s 120 od 140 mogočih točk.

Lani, od 28. junija do 1. julija, se je vršil največji dosedanj sokolski praznik, VI. vseokolski zlet ali I. zlet Slovenske Sokolske Zveze v Pragi. Preznamenit je bil ta dan za vsakega Sokola, bila je res, kakor smo rekli lani na tem mestu, za nas visoka šola Sokolstva. Posebno znamenit pa je ta zlet še za Tržaškega Sokola, ki je stopil prvič na veliko tekmovališče, med borce vseh slovanskih narodov. Poleg Jezerška in Miklavca, ki sta tekmovala za prvenstvo S. S. Z. ter sta pri tej tekmi dosegla 27. mesto med 39 slovanskimi prvaki s 55.43% dosegljivih točk, je poleg tega za naš splošni razvoj, kateremu se moramo v prvi vrsti posvetiti, še bolj važen napredek, ki ga je ugotovila ob tej priliki v višjem oddelku vrsta našega društva, v kateri so tekmovali bratje Jezeršek (61 točk), Šušteršič (56.25 točk), Miklavc (55.50 točk), Dekleva (44.50 točk), Gruđen (35.50 točk), Kuščer Lj. (33.25 točk). Dasi naši tekmeči niso dosegli ravno najboljših uspehov, vendar pa so podali za sedanji razvoj najboljše izpričevalo našemu društvu, ki je z njimi prvokrat nastopilo na takem mestu, kamor je stopilo le 30 vrst izmed vsega slovanskega Sokolstva. Da je za nje same, kakor tudi za društvo ta nastop velikanskega vzgojevalnega pomena, o tem ni dvoma; zato si lahko zabeleži naše društvo ta praznik med svoje znamenite dni, ki so mu prinesli koristi in razvojnega prospeha.

Prihodnji javni nastop je bil zvezni zlet na Bledu 15. avgusta. Naše društvo je priredilo tja poseben vlak in je dalo k prostim vajam, ki so se izvajale tam, 25 telovadcev (vseh slovanskih je bilo 128). Dva brata sta nastopila v zvezni vrsti.

Dne 22. septembra je imelo bratsko društvo v Mavbinjah svoj prvi javni nastop. Ker nam je priporočala župa, da se zleta udeležimo, da podkrepimo članstvo tega vrliga društva, je naše društvo sodelovalo pri javni telovadbi. Nastopilo je nekaj naših z drugimi pri prostih vajah, I. vrsta na bradlji in 8 članic z župnimi prostimi.

Število javnih nastopov je bilo v preteklem letu zelo omejeno, to pa valed tega, ker so bili nastopi, ki smo jih priredili, tem večji in ker nismo hoteli, da bi se članstvo (Dajle na VIII. strani).

Zaloga moke prve vrste

M. TRUDEN - TRST

Telefon št. 231 - Riva Grumula št. 12. - Telefon št. 231

Zastopstvo in glavna zaloga

najfinjših vrst pšenične moke in krmnih izdelkov poznanega

valjčnega mlina VINKO MAJDIČ v Kranju

Brzjavaj: TRUDEN - TRST.

Brzjavaj: TRUDEN - TRST.

Nova trgovina modnih predmetov

za moške, ženske in otroke

v Trstu, ul. della Caserma 17 (blizu knjigarne Jos. Gorenjec, nasproti kavarne „Commercio“).

Velika zaloga klobukov, kap, čevijev, dežnikov, perila spodnjega perila, nogovic, rokavic, ročnih torbic in drugih predmetov po najnižjih cenah.

Velika zaloga in tovarna pohištva

ANDREJ JUG - TRST

Via S. Lucia 5-18

Via S. Lucia 5-18

BOGATA IN LEPA IZBERA FINEGA IN NAVADNEGA POHIŠTVA TAPETARIJ DELO SOLIDNO in vseh vrstnih stola. CENE ZMERNE.

„ALL'AVVANTAGGIO“

Trst, ulica Sette Fontane št. 8.

Trgovina z narejenimi oblekami

za moške, dečke in otroke — po najnižjih konkurenčnih cenah.

SPREJEMAJO SE TUDI NAROČILA PO MERI.

Veliko skladišče klobukov

dežnikov, bele in pisane srajce, izlask. platna žepnih rebcev, moških nogov. itd. itd. ....

K. CVENKEL Trst, Corso 32

Cene zmerne. - Postrežba točna in vestna

Narodna trgovina. Narodna trgovina.

Kaj je „Sabinalin“?

odlikovan z zlatimi kolajnami v Neapelju, Parizu in Newyorku.

Sabinalin je najboljšo do sedaj poznano zdravilo proti belemu toku, nezmožnosti urinitanja, impotenci, krvavi nerednostim in izostanju menstruacije in je edino sredstvo, ki takoj in brez bolečin dosega najboljše uspehe; popolnoma neškodljivo.

Sabinalin se dobiva v vseh večjih lekarnah, ako ne, se je obrniti direktno na

glavni zastop kem. farm. izdelkov, Trst, ulica Pondares 611.

kamor je tudi nasloviti vsa pisma, na katera se z povratno pošto in diskretno odgovarja.

Cena v steklenicah po 6 in 10 kron; v obliki tablet po 4 K.

Železnato Kina-Vino Serravallo

za bolehe in rekonvalescente

Prezračna volja do jedi, strjuje železo in ojačuje tudi organizem

Priporočeno od najslavnejših zdravnikov v vseh slučajih, kadar se je treba po boleznih ojačiti.

Odlikovane s 22 kolajnami na raznih razstavah in s nad 6000 zdravniškimi priporočili.

Izbori okusa. Izbori okusa.

Lekarna Serravallo - Trst

LJUDSKA HRANILNICA in POSOJILNICA v TRSTU

registrov. zadruga z neomejeno zavezo

V lastni hiši — ulica Torre bianca šte. 21 (ob ulici delle Poste)

Obreštuje hrán. vloge 4 1 0 | navadne po: 4 2 0

Dvigljive po 2 meseca prej 4 3 0 | dani odpovedi po 4 4 0

Dvigljive po 6 mesecev prej 5 0 | dani odpovedi po 5 0

brez odbitka za rentni davek ob obresti.

Uradne ure so: vsak delavnik od 9. do 12. dopoldne in od 3. do 5. popoldne.

„Celeste Furlani“
Trst, ulica Belvedere šte. 57
priporoča cenj. občinstvu svojo
trgovino jestvin
in kolonijalnega blaga.
Blago je vedno sveže in ceno jako zmerne.
Postrežba tudi na dom.

Zaloga pohištva

z lastno tapetniško delavnico.
SPECIALITETA: spalne sobe od 145 goldinarjev
naprej — z žimnicami, peresnicami, zrcalom in
mramornatimi ploščami vred — iz mahagonijevega,
orehovega lesa, ameriškega oreha, jerenovega,
hrastovega, bre-
stovega lesa itd. **LUIGI FALCIERI**
Trst, ulica Fonderia 12, I. nadstropje.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Dr. Leopold Mraček
zobozdravnik
Trst, Corso 17.

Ordinira od 9 do 1 in od 3 do 6
popoldne. — Izvršuje vsa dela po
najmodernejših sistemih.
Za uboge znižane cene.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Nova klobučarna
Giorgio de Luisa

Trst, ulica Barriera vecchia šte. 2.
Moderna dobro preskrbljena zaloga
klobukov iz prvih tovarov.
Velikanska izbora angleških čepic
za moške in dečke.
Cene izredno zmerne. Sprejemajo se poprave

UMETNI ZOBJE
Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez
= vsake bolečine =

Dr. J. Čermák V. Tuscher
zobozdravnik konz. zobni tehnik
TRST
ulica della Caserma šte. 13, II. n.

Nova prodajalna zlatarja-urarja
Alessandro Zamaro, Trst
CORSO šte. 23

Podružnica: ulica Barriera vecchia 20.
BOGATA IZBERA prstanov, uhanov
z demanti ali brilanti in brez istih.
Verigice, priveski, zapetelci, zlato in sre-
brne ure, stenske ure itd. itd.
Popravlja, vkupuje in zamenjuje. Izvršuje
tudi vsakovratne rezbarije. Cene zmerne.

Dr. Fran Korsano
Specijalist za sifilitične in kožne bolezni
— IMA SVOJ —
AMBULATORIJ
v Trstu, v ulici San Nicolò šte. 9
nad (Jadransko banko).
Sprejema od 12. do 1. in od 5½ do 6½, pop.

ČISTILNE KROGLJICE

ki prenavljajo kri dobre
proti hemorejdnam, sestav-
ljene iz rastlinskih snovi,
priporočljive za redno delo-
vanje črevesja proti hemoroid-
nim nadležnostim glavobolu
itd. — Cena škatli 50 stotink.
Glavna zaloga:

lekarna „Galeno“, Trst, via S. Cilino.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
SKLADIŠČE

šivalnih strojev in koles

Luigi Gramaccini
TRST, ulica Barriera vecchia šte. 25.
Cene dogovorne. Plaćilo na obroke.
Sprejme se popravljanje šivalnih strojev
vsakega sistema. Prodaja igel, olja in aparatov.
Kupuje in prodaja že rabljene
šivalne stroje. 601
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

TRGOVSKO-OBRTNA ZADRUGA trgovska zadruga z
poslovanjem v Trstu.
ul. S. Francesco d'Asisi št. 2 I. nadstr.
Poštne hranilni rač. 74.879 Telefon 16-04.
Podpisana si vsa naznanila glavnemu občinstvu,
da oddaja strankam v brezplačni najem
male hranilne skrinjice
Vsaka družina, kakor tudi vsak posameznik lahko dobi take
skrinjice, ki se primerno za prihranjanje malih in večjih svet.
Skrinjice se dobe pri podpisani zadrugi.
Trgov. obrt zadruga sprejema hranilne vloge od
vsakogar, tudi če ni član in jih obrestuje po
4 1/2 %
Rentni davek od hranil vlog plačuje zadruga sama.
Daje posoj. na razne obroke in proti mesečnim odplačilom.
Nadaljna pojasnila se dajejo v uradu med uradnimi
urami ki so: Ob delavnikih od 9 do 12 ure dopoldne
in od 3 do 5 ure popoldne.
Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu.
ul. S. Francesco šte. 2. I. nadstr.

Prva jugoslovanska
tovarna glasovirjev **Anton Pečar**
Trst — via Farneto št. 42 — Trst.
Izdeluje, popravlja, uglasuje, menjuje glasovirje, pianine itd.
Delo točno. Cene nizke.

Prodajalnica ur in dragocenosti
G. Bucher
(ex drug Dragotina Vekjeta)
Trst (nasproti prejšnje prodaj. D. Vekjet) **Corso št. 36.**
Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragoce-
nosti in žepnih ur. Kupuje in menja staro
zlato in tudi srebro z novimi predmeti. —
Sprejema naročbe in popravlja vsakovrstne
srebrnine, zlatanine, kakor tudi žepne ure.
DELO SOLIDNO. CENE ZMERNE.

Obleke, suknje,
površniki
se prodajajo za polovično ceno prave vrednosti.
Vsak si lahko ogleda in se prepriča, ne da
bi bil prisiljen kaj si kupiti.
Barriera št. 4, I. nad., desno.
Odlikovana krojačnica

Anselmo Marcorin
dobavitelj c. k. državnih uradnikov.

Trgovina razne
PERUTNINE
v bogati izbi.

Trst, ul. Campanile št. 15. — Tel 759.
Purani, goske, race, piščanci, štajerski in
domači, pouhard. — DIVJAČINE: zajol, srne,
jerebice, skalne jerebice (kotorni), fazani.
Čajno maslo in jajca.
Vse po ceni, da se ni bati nikake konkurence.

RESTAVRACIJA
„ALLA STAZIONE“
Trst, trg pred juž. kolodvorom 3
(Nasproti južnega kolodvora).
Priporoča se slavnemu občinstvu in pot-
nikom, ki potujejo skozi Trst za obilen
obisk. Teč se izvrstno pivo in vino
prve vrste. — **DOBRA KUHINJA.**
CENE ZMERNE.
Lastnik Anton Andrijanič,
bivši vratar hotela „Balkan“.

NEPRODİRNE PLAhte

za vozove, vagone, blago i. t. d.

Obleke in plašči iz cerade. Volnene odeje in plahte za konje.
GIOV. SIVITZ, Trst
Telefon št. 18-83. ulica G. Galatti št. 8. Telefon št. 18-83.

Moderne železne ograje
za vilo (divoce), vrta, tovarne, dvorišča, prostora za kmet. itd.
Ilustrovan katalog šte. 104 brezplačno.
Želčna Industrija alpskih
dežel Ferd Jergitsch's
Söhne - Klagenfurt.
Stalni zastopnik v Trstu.
Podružnica tovarne v Gradcu,
Göstingen Maut; podružnica to-
varne na Dunju IV/1
Pragsasse 29. Tel. 4144.

FRAN BATAGELJ
čevlarski mojster
Trst, ulica Vittoria Colonna 10.
v bližini ulice Tigor), priporoča se slavnemu
občinstvu. Izdeluje in popravlja vsakovrstno
obuvalo za moške, ženske in otroke. Sprejema
naročila po meri. Cene zmerne.

Zaloga izdelanih oblek
Velika izbira vsakovrstnih oblek za gospode
in dečke, sukenj, površnikov vseh kakovosti.
Specijaliteti v veznji. — Izbira volnenega blaga.
NA OBROKE! Zmerne cene!
Adolf Kostoris
Trst, ulica S. Giovanni št. 16, I. nad.
zraven „Buffet Autom.“ — Telefon 251, Rim. II.
:: POZOR! Skladišče se nahaja v I. nad. ::

Hermangild Trecca
Barriera vecchia šte. 3
ima veliko zalogo
umetinskih predmetov
VENCI
od porcelana in bliserov vezanih z me-
dno žico, od umetnih svetil s tra-
kovi in napiči.
Slike na porcelanastih ploščah za spomenike
Majniše konkurenčne cene.

Restavracija
FINDING
Trst, via Cologna 11
Vsako nedeljo in praznik
PLES
Vstop 50 stotink, po 8
30 stot. K plesu svira mestna godba.

EMILIA CEREGATO
TRST
Campo San Giacomo šte. 2.
Priporoča cenj. občinstvu svojo
trgovino pisarniških in šolskih
potrebščin.
Prodaja razglednic in igrač vseh vrst.

Artistični fotografski zavod
EZIO de ROTA - TRST
ulica Barriera vecchia šte. 27 (nasproti
lekarne Picciola). — Fotografije na svetlem
in motnem papirju, plastično in naravno iz-
vršene. Povečanje vsake slike na olje, akvarel
ali pastel. Specijaliteti: Dopisnice z artistič-
nimi pozami 10 komadov 3 K. Zavod je od-
prt od 8 zjutraj do 6 popoldne. Fotografira
se ob kakršnem si bodi vremenu.

Proračuni zastonj!
Popolne instalacije za vodo, plin, klosetne
sesalke, kopelji in kopeljski peči. Vsako-
vrstne sobne peči, acet. aparati. Zaloga
aparatur za žarečo luči. Mrežice in stekla

Rodolfo Sismond
avtoriziran mehanik - instalater
Trst, ulica Muda vecchia 5.

Giulio Reddersen - I.
TRST, ulica Giuseppe Carducci šte. 23
TELEFON šte. 813 M M
Kirurški orodje, ortopedični aparati,
Moderne, umetne roke in noge, bergije,
klimi pavi, elastični pavi in nogavice,
elektroterapijske priprave, aparati na
instalacije.
SKLADIŠČE potrebščin za kirurške stro-
jstvo. Potrebščine in gumije in vsakovrstnega
blaga.

HENRIK - PREUER
Trst, ulica S. Lazzaro 20.
Tovarna pohištva iz bambusa,
indijskega trsa in protja.
Praktični in koristni darovi
za vsako priložnost.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Trstu.

Delniška glavica K 8.000.000.—
Rezervni zaklad: K 800.000.—

Centrala v LJUBLJANI.
Podružnice v SPLJETU, CELOVCU, SARA-
JEVU, GORICI in CELJU;
Ekspozitura v GRADEŽU.

Piazza della Borsa št. 10, telefon št. 518.

obavlja pod jako ugodnimi pogoji vse zaupane ji bančne posle; kupuje in prodaja valute, čke in vrednostne papirje; sprejema borzna naročila na vse tu in inozemske borze; hrani in upravlja efekte in razne druge vrednosti; obrestuje vloge na tekoči račun po dogovoru; prodaja srečke na majhne mesečne obroke.

V času letne sezone posluje
Ekspozitura v Gradežu
Viale Gradencio št. 3.
TELEFON ST. 43
Brzjavi: Ljubljanska banka, Gradež.

VLOGE NA STARE IN NOVE VLOŽNE KNJIŽICE OBRESTUJE OD 1. JANUARJA 1913 DALJE S ČISTIMI **4³/₄**

Zrgovina z usnjem in čevljarjskimi predmeti
s priklopljeno izdelovalnico zgornjih de-
lov in prešivalnico ter zalogo napetnikov
v ulici Belvedere št. 49. **IVAN SIMONIČ.**

Zima prihaja!

Velika zaloga blaga za damske obleke in barhentov, zadnjih novosti, od 36 vin. do 2 K meter. Velika zaloga narejenega perila. Blago za damske obleke od 90 vin. dalje.
VSE V DOBROZNANI PRVI SLOVANSKI TRGOVINI
IVAN OKLOBZIA
TRST, ulica Barriera vecchia št. 37. (ex PEKIC).

Migljenčna mlekaria :: Trifolium
20 prodajalnih prostorov.

Centrala: ulica Stadion. - Tel. 1773
Čisto, domače, filtrirano
mleko pasteurizirano, ohlajeno
na nizko temperaturo.
Najfinije čajno maslo pristno domače
in sveža jajca.
SPECIJALITETA
Sterilizirano mleko za otroke!
Naravni led v kosih in kolih iz tovarne v Banah

MIRODILNICA
Antonio Ursich
ul. Barriera vecchia 14.
Zaloga barv, firnežev,
čopičev, sveč, suhega
sadja, voska, laka za
tlak, dišav in krtač.

ANGELO RENIER
Rojan, ulica di Roiano št. 2.
Prodajalna manufakturnega blaga in drobnih
predmetov.

Zaloga ugotovljenega perila in na meter, zaves
preprog, tapetov, volnenih in bombažastih odev
perkala, zefira, črnega in barvanega satina, srajc,
nogavic, trliža in volne za žimnice, dežnikov,
ovratnikov, zapetnic iz platna in iz gumija, kravat
in drobnarij v velikem izboru. Cene zelo zmerne.

Ljudska urarna
BOGOMIL PINO
Trst, ulica Vincenzo Bellini št. 13
(nasproti cerkve sv. Antona novega)

Bogat izbor
ur, verižic, ovratnih
verižic, uhanov, pr-
stanov, zapetnic itd.
Konkurenčne cene.

V pekarni in slaščičarni
Serafin Siega & C.o
v ulici Raffineria št. 9
se dobi svež kruh večkrat
na dan; slaščice in biškoti
vedno sveži. — Vina in
likerji v steklenicah,
moka iz prvih mli-
nov. — Postrežba
tudi na dom.

Tovarna kovčegov in potnih torb
Lorenzo Lasorte
PIAZZA OSPITALE ŠTEV. 5.
Sprejemajo se naročila in popravila te
stroje. — Cene absolutno konkurenčne.
Izvršujejo se odpošiljave na deželo.

Urar Raimondo Bisiach
Trst, ulica Caprin 9,
vogal ulice Guardia.
Velika izbira žepnih ur
iz srebra in kovine.
Regulatorji in budilke. Poprave
po nizkih cenah.
Vsako uro jamčim 2 let.

KAREL DELAMI
po visokem c. kr. damestništvu
KONCESIJONIRANI ZOBOTEHNIK
Trst, ulica Belvedere št. 4. III. nadstr.
ORDINACIJA od 9 do 1 in od 3 do 6.

Hans Schmidt
zobotehnik
TELEFON TRST
št. 1085. ul. della Zonta št. 7. I.

Zaloga pohištva iz Solkana
na obroke
Trst, ulica Madonnina 5.
Popolne sobe, zelo fine, solidne, postane
dobro izdelane, čvrste, svetle in nepoli-
rane ter posamezno pohištvo, tudi že
lesno; šivalni stroji, stenske ure, slike
ogledala, manuf. blago. — Zmerne cene.

Zaloga : solkanskega : pohištva
GIOVANNI BENCICH
TRST — ulica Arcata 5. — TRST
Posamezni kosi pohištva in popolne
sobe. — Lastna tapetniška delavnica.
Lahki plačilni pogoji.

:: Kabaret „Maxim“ ::
Ravnatelj: K. Maurice. Trst, ulica Stadion št. 10. Pri glasovirju F. Leopoldl.
Od 1. do 28. februarja 1913.

:: Veleinteresanten program ::
Clairette Vallony, mednarodna zvezda. — Revez Kato, Elsa Walter, kabaretni
pevki. — Kortes Rita, recitatorica. — Gita Dolores, plesni in izpremembe. —
La bella Tosca, vokalna pevka. — Jacques Paul, humorist. Olga Perry, medna-
rodna šansonetka. Ferry Varday, ogr. šansonetka. Roberto de Ferrara, lirčni tenor.
Začetek točno ob 9. — Konec ???
VSTOPNINA: I. prostor 2 kroni; II. prostor 1 krono.

Anton Ercigoy, Trst
ulica Giulia št. 88.

Priporoča slavnemu občinstvu svojo pekarno
s prodajo jestvin in prodajo kolonijal-
blaga. Zaloga moke prvih vrst. Svež kruh
trikrat na dan. — Cene zmerne, postrežba
Svoji k svojim! točna. Svoji k svojim!

Novi zobozdravniški
ambulatorij

ul. Rossini št. 12 (vogal ul. delle Poste)
Laboratorij za moderno dentistiko.
Umetni zobje od K 4— dalje, plombe z
materijalom najboljše kakovosti po K 2
Izdiranje zob brez bolečin po 2 K.
Ordinacijske ure:
od 8 dopol. do 1 pop. in od 3 do 7 zvečer.
Ob nedeljah in praznikih od 9 do 12.

Prva slovenska mirodilnica
v Trstu

Alojz Saletelj
ulica Carradori 18, v bližini gostilne NDO.
Zaloga barv, čopičev, mrežic za plin,
predmetov iz gumija, sveč, mila, par-
fumov, mineralnih vod itd.
Izvršujejo se pošiljke petroleja v origi-
nalnih posodah in drugo.

Caffé Nuovo
(NOVA KAVARNA)
Trst, Piazza Barriera Settefontane
Prva udobnost. Bogata izbira časn-
kov. Prvo vrste pišče. Hladila vseh
vrst. Biljard. Seifert. Telefon 19-81.
Poleg kavarni se nahaja tudi izvrsten
BUFFET,
kjer se prodajajo mrzla jedila, vino
in Dreherjevo pivo. Sprejemajo se
naročila na dom. Priporoča se udani
FRANJO ABRAM, lastnik.

PRIPOROČLJIVE TURDKJE

Krojači:

FRAN RUPNIK, krojaški mojster, Trst,
ulica Geppa št. 10, I. n.

Čevljarji:

Filip Pikič TRST, ulica Molino a vento 11.
priporoča svojo delavnico in
prodajalnico čevljev. Izdeluje po meri in prodaja
nošene čevlje, vse po najnižjih cenah. „Svoji k
svojim!“

Mesarji:

MESAR ALOJZIJ (Luigi) DOLENZ. — Trst,
ulica Belvedere št. 2.

Pekarne:

JOSIP AŽMANN Zgornja Greta št. 275
priporoča svojo pekarno.

Kuhinjsko posodje, popolno, iz aluminija, za
K 35—, težak, se prodaja ul.
Caserma 14. Umberto Osca. 2313

Knjigoveznica ANTON REPENŠEK je
edina slovenska knjigovez-
nica v Trstu, ulica Ocellia št. 9. — Izdeluje vsa
knjigoveška priprata in fina dela točno in po
konkurenčnih cenah. 1760

Ženske lasi izčešljane in rezane kupujem
po dobri ceni. A. Šebek
viasuljar, Trst, via Carducci 9. 1865

Pozor Slovani! Podpisani naznanjam,
da sem prevzel znano
gostilno (z diplomiranim vinom) od gosp. Kovačiča
v ul. Giulia št. 13 (nasproti ljudskega vrta). Točil
bom najboljša dalmatinska vina po nizkih cenah.
Splitsko in viško vino:
staro (črno) 80 vin., novo (črno) 88 vin.,
belo . . . 88 . . . opol . . . 88 . . .
Čez cesto . . . 80 vin.

Dobra domača kuhinja, mrzla in topla jedila v vsa-
kem času. Obed po 48 vin. (24 kvajcarjev). — Go-
stila je pripravna za shode, prijateljske večere,
sestanke itd. Priporočam se slovenskemu občinstvu
in članom NDO, da bi me podpirali. Za mnogo-
številni obisk se priporoča ANTE DVORNIK. 2408

Anton Novak, brivec v Trstu,
via Belvedere št. 57, se toplo priporoča cenj.
slovenskemu občinstvu za mnogoštevilni
obisk. — SVOJI K SVOJIM! 2661

Stara grška žganjarna .:
v Trstu, Via Cavana 8. Tu se dobi bogata iz-
bira likovjev; specialitete: grški in francoski konjak,
kranjski brinjevec, kraljski alivovec in brskli tropino-
vec in rum. Cene nizke. Izbira grenčic. Slaščice in
capečenci. Grška masti iz Šija. — Se priporoča
Andrej Anton opula.

Kat. vd. Mulej, Trst, Piazza Ponterosso 5.
nizalnega blaga, specialiteta: pristno čajno maslo,
kranjske klobase in ilirske testenine. — Za obilen
biak se priporoča udani Ivan Bidovec, vodja. 5026

Najljubši spomini so artistične fotografije na
kristalu, porcelanu itd. za privrse,
nagrobne kamne in slično. — Zastopnik velikega
podjetja za reprodukcijo artističnih fotografij je
GIOVANNI PELIZZARI, urar, Trst, ulica Nuova
št. 41 (palača Salem). 1498

Josip Štolfa mizaraki mojster, Trst, ulica
Belvedere št. 10. — Izvršuje
vsakovrstna mizaraka dela. 793

Riccardo Baldassi, Rojan, ulica Rojan
št. 7, (poleg „Kon-
sumnega društva“) priporoča svojo mesnico.

Fotograf Antona Jerkiča naslov: Trst, ul.
delle Poste 10, Gorica, Gosposka
ulica 7. 4444

Kupujem železo, stare kovine: Anton Cerneca,
Trst, ul. Olmo št. 12. 1730

Najboljše in najmoderneje sukno za moške in voleno za
ženske obleke razpoliža najceneje
jugoslovanska razpoližalna
R. STERMECKI
V OELJU št. 302.
Vzorci in cenik, brez tisoč stvari s slikami pošiljate prosto.

Avtorizovana dunajeka šola.
— — — — —
režanja oblik, izdelovanja oblik in perila
ANA NOVAK - TRST
ulica San Lazzaro 14, III.

Pozor!

Opoldne in zvečer abonement, zelo ugodno. Izberna ku-
hinja in budjevojske pivo (nič glavobola). Zmerne cene.

Restavracija - Hôtel Balkan (: Piazza :)
Caserma

izpazabilo proti že omenjenemu izmed glavnih naših načel, namreč, da je javni nastop posledica stalne telovadbe in ne nasprotno, da bi telovadili le za javni nastop. Drugič pa smo dobro vedeli, da se članstvo, bodisi telovadci, bodisi oni, ki nastopajo v kroju, ne smejo preobložiti s takimi zahtevami, katerim začetkom sicer še preradi odgovarjajo, zle posledice stagnacije, ki je njihova naravna posledica, se pa potem tako občutno čutijo, da ima dobra stvar le škodo. Pri vsem svojem delu pa mora imeti vadiateljstvo pred seboj cilje v oddaljenjših dobah. Hipnim uspehom, ki so večkrat predhodniki poznejših znatnejših upadkov, nismo torej priznavali vrednosti.

Želeli bi pač in smo si prizadevali, da bi uvedli pogostejše pešizlete, toda tudi letos se nam to ni posrečilo. Težko je spraviti med telovadce, še bolj pa med ostalo članstvo, zanimanje za kaj takega, kar bi pa za Sokolstvo bilo gotovo največje koristi. Morda je vremensko razmerje res tako, da se takoj spomladi člani ne upajo več na solnce na cesti, temveč si iščejo prijetnejšega kopališča, gotovo pa primanjkuje med člani zmislja za družabnost, ki bi bila za našo samovzgojo in za razširjenje sokolske ideje tako velikega pomena, kakor nobeno drugo sredstvo po telovadbi. Pešizleti itak spadajo k telesnim naporom. In tukaj je pač gotovo prazen izgovor onih, ki pravijo, da bi storili vse za Sokola, toda ne morejo. Ravno pešizleti, po- ebno oni, ki se vrše v civilni obleki in h katerim smo vabili tudi članice in družine članov so dostopni vsakomur brez vsakih žrtv, poleg tega pa so predpogoji tistih sokolskih družin, ki bodo obsegale in združevale najprej vse Sokolovo članstvo, utrjujoč med njim tesne družabne vezi in postrujoč medsebojno izpodbudo za napredek, telesno, naravno in duševno izpopolnjevanje in do katerih mora gotovo priti v našem razvoju; seveda še ne tako kmalu. Do takrat bo treba prestopiti še marsikako težko oviro, ki se stavi medsebojnemu razumevanju in uspešnem delu. Pomanjkanje vreden zglede v tem pogledu pa lahko vidimo v drugorodnih telovadnih organizacijah, kakor tudi sličnih združbah n. pr. Nemcev. Koliko se tam žrtvuje in kako visoko se ceni življenje v prosti naravi, igre itd. Tako sem videl n. pr. v Monakovem uro daleč od zadnje hiše ogromnega mesta v gozdu letno telovadišče monakovskega „Turnvereina“. Tja romajo posebno v vročih poletnih dnevih cele družine članov iz mesta. Telovadišče je živo kakor mravljišče: otroci od treh, štirih let naprej igrajo; razdeljeni so ponavadi po starosti v več oddelkov do 14 leta. Za to dobo se začne orodna telovadba, katere se poslužujejo do visoke moške dobe primerno po krepkosti posameznika. Istotako pa tudi starejši med seboj igrajo najrazličnejše igre. Povsod gibanje — vse starosti in oba spola.

Celo letno telovadišče tvori družino, ki bi bila pri nas še po mišljenju tako tesno medsebojno vezana, da bi mogli taka telovadišča ali igrišča mirno imenovati *najboljše zavode za medsebojno vzgajanje Sokolovega članstva*, kateremu mora pripadati ves narod. Taka telovadišča bi bila najboljša naravna in telesna vzgajališča, za naš narod neprecenljivega kulturnega pomena. To bi bilo že za naše društvo po mojem prepričanju izvedljivo, seveda s primernimi žrtvami, toda za enkrat, ko tega še nimamo, bi morali spoznati vsaj istotako neprecenljivi pomen pšizletov, ki bi vsaj deloma nadomestili ta letna telovadišča. Zato moramo obsojati dejstvo, da lanijsko leto nismo mogli prirediti več pešizletov. Samo eden se nam je posrečil: to je bilo dne 24. marca l. 1912. v Bazovico. Iz leta se je udeležilo 25 članov v civilni obleki in 13 članic. Odhod ob polidnev, povrnitev ob 7. Med potjo so se vadile redovne vaje, na cilju igre.

Odbor, vadiateljski zbor in članstvo morajo za bodoče leto skleniti z ozirom na pešizlete, da storijo vse mogoče za njihovo marljivo gobje. Na pešizletih naj pa se po tem razmotriva misel za napravo stalnega letnega telovadišča zunaj Trsta. Najugodnejši čas bi bil ta za take projekte, želati je le, da pridemo do resnih zaključkov in izvršitve.

Z zadovoljstvom pa moram omeniti dva pešizleta, ki so jih priredili brat Jezerski in vadiatelj oziroma vadiateljica naraščaja z dečki in deklicami šolskega naraščaja. Prvi je bil dne 20. oktobra 1912. na Trstenik. Udeležba: 60 dečkov, 35 deklic. Na cilju so se vršile igre, dečki zase pod vodstvom vadiateljev, in deklice posebej pod nadzorstvom vadiateljic. Drugi tak pešizlet je bil 30. novembra leta 1912. z udeležbo 119 dečkov in deklic. Ta izlet je bil celodnevni: odhod ob 8 zjutraj, povrnitev ob polipetih popoldne. Obakrat so otroci pokazali svoje veliko veselje in hrepenenje po izletih, bili so ubogljivi ter so na uvolj jasen način po svoje izkazali hvaležnost svojim vodnikom. Ker pa je tudi telesna vzgoja mladine najprimernejša in najizdatnejša zunaj v naravi, zato je treba tudi v bodočem letu vadiateljskemu zboru ravno v tej stroki mnogo žrtvovati, kar gotovo z ozirom na očitne uspehe ne bo težko.

Telovadni obisk je bil v lanijskem letu v vseh oddelkih precej ugoden, ako ga primerjamo s prejšnjimi leti, nikakor pa ga ne moremo imenovati dobrega, ako primerjamo število članov s številom telovadcev, ali še celo število v Trstu bivaajočih Slovanov s

številom v telovadnici aktivnih Sokolov. Tako je bilo povprečno število članov v lanijskem letu 300, dočim iznaša povprečni obisk celega leta, v 130 urah 35. Največji povprečni obisk smo imeli marca, 41; najmanjši aprila, 29; v posameznih urah v celem letu se je gibal obisk članov med 25 in 47. Pripomniti pa moram k temu, da je večina telovadečih članov pokazala dokaj rednosti, v čemer smo letos statistično gotovo mnogo napredovali.

V primeri s številom članic je bil boljši obisk telovadk, seveda je žalibog tukaj prvo število mnogo premajhno, zadnji čas šele 50. Telovadilo pa je v 75 urah 1385 telovadk, torej 18,5 na uro. Zelo slab obisk je bil v juliju in avgustu. Prišlo je le 6—7 telovadk, kar pa je vendar boljše od prejšnjih let, ko se je poleti telovadba kratkomalo opustila. Torej moremo konstatirati tudi pri članicah razveseljiv napredek. Največji povprečni obisk je bil v decembru, 23; sicer se je razen prej omenjenih slabih mesecev gibal med 16 in 21. Zenski vadiateljski zbor je vadil še v posameznih urah, pri katerih so bile navzoče večinoma vse vadiateljice.

Zelo lep je bil telovadni obisk obeh naraščajev, ki pa v mesecih avgustu, septembru in oktobru nista telovadila iz že navedenega tehtnega vzroka. Tako je imel dečki naraščaj 46 telovadnih ur s povprečnim obiskom 46,1, največji povprečni obisk v novembru: 78, najmanjši v januarju, 38. — Deklice so telovadile v 47 urah s povprečnim obiskom 30,7, kjer pa je pripomniti, da znaša povprečni obisk zadnjih dveh mesecev 57 in 61, dočim se je izpreminjal v prejšnji dobi povprečni obisk med 17 in 23. Obisk obeh naraščajev pa v zadnjem času še raste, tako da dečki vadijo zaradi premajhne telovadnice v dveh oddelkih.

Telovadnica pa ima tudi na ostale oddelke tako velik vpliv, da izgubimo mnogo telovadcev, oz. telovadk vsled slabega zraka in pomanjkanja dnevne svetlobe. V zadnjem času so nam vendar napravili novo pripravo za zrachenje, o kateri pa še ne morem poročati, ker je še nismo poskusili.

V splošnem moram glede obiska telovadbe konstatirati napredek, kar je razveseljivo tem bolj, ker opažamo v telovadnici in v vsem društvenem delovanju vedno globlje pojmovanje Sokolstva in njegovega poklica, vsled tega vlada tudi pri vseh telovadbah najboljši duh medsebojne tolerantnosti, enakosti, bratstva in prave, nesebične navdušenosti za plemenite sokolske težnje.

Temu duhu, ki je brezdvomno najlepša dika vsakemu sokolskemu društvu, je vadiateljski zbor posvečal vso pažnjo. V kolikor bi bila njegova dolžnost, da tozadevno stopi v stik tudi z netelovadečim članstvom, kateremu je ideja istotako namenjena, je videl svojo dolžnost izpolnjeno z „Vestnikom T. S. Ž.“, ki mora priti v roke vsakemu članu in je naš vadiateljski zbor prispeval k njegovemu uspevanju s spisi in gmotnimi sredstvi; sicer pa smo se držali svojega temeljnega sredstva — *vzgoje v telovadnici*. Telovadbe nismo gojili kot šport, za golo zabavo, nasprotno smo jej skušali dati vse, kar nam predpisujejo sokolska sestavna in metodična načela in mislim, da smo to tudi dosegli; spajali smo s telesno vzgojo povsod in vselej naravno in duševno stran ter nismo nikdar pozabljali, da Sokola še ne napravi dober telovadeč, temveč da mu je treba mnogo drugega, pred vsemi toliko obsegajoče sokolske discipline v najširšem pomenu. Vadiateljski zbor pa je skrbel tudi za potrebno samovzgojo ter sledil pri vsem svojem delu agilnemu delovanju slovenskega, kakor tudi vsega slovanskega in posebno češkega Sokolstva.

Vadiateljskega tečaja, ki ga je priredila T. S. Ž. v zimski sezoni lanijskega leta, se je udeležilo iz našega društva 15 članov, od katerih so napravili izpit s pohvalnim uspehom: Kušček Vlad., Peric, Lozej, C. tič, Gruden, Cesnik; s povoljnimi pa Prinčič in Trebec; dalje 13 članic, izmed katerih smo dobili uspele vadiateljice sestre: Čotičeve, Cirilo in Mileno; Ferlugovo, Krajnovo, Perhavičovo, Poličovo in Saksidovo. — Tečaja za izobrazbo vadiateljev, ki ga je priredila Slovenska Sokolska Zveza v Ljubljani, sta se udeležila naša vadiatelja Gruden in Miklavc, ki sta dosegla pri tekmi v prostih vajah koncem tega tečaja Miklavc prvo in Gruden tretje priznanje.

V mesecu avgustu sta prišli iz Ljubljane sestri Tilka Debečeva, načelnica Sokola v Ljubljani, in Angela Preskerjeva, ki sta v dila z našim ženskim vadiateljskim zborom zletne vaje članic za III. vesokolski zlet. Pridobili sta si pri naših članicah za svojo vztrajno požrtvovalnost hvaležno priznanje.

Vadiateljski zbor je imel v preteklem letu 12 sej, v katerih je sklepal o zadevah, ki spadajo v njegov delokrog, poleg tega so bili njegovi člani vse leto v najtesnejšem medsebojnem stiku ter so porabili vsako priliko za posvetovanje in sklepanje o svojem delovanju, kar posebej poudarjam; kajti neprecenljive važnosti je to za medsebojno razumevanje in izpopolnjevanje, ter ima le dobro razmerje v vadiateljskem zboru tudi dober vpliv na ostalo članstvo. Vadiatelji kakor vadiateljice so dokazovali vse leto svojo dobro voljo in zmožnost z nemalimi žrtvami in tudi uspehi, za kar jim izrekam vse priznanje.

Tako je bilo delo v preteklem letu. Kakor čutimo mi, smo storili svojo dolžnost, zavedamo pa se, da stojimo pred nami še večje in težje naloge. Sokolovo delo ni nikoli do-

vršeno, zato meri naš pogled nazaj le toliko, da spoznamo, ali ni bilo delo brezuspešno ali celo napačno. Po sodbi, ki smo jo dobili s tem razmotrivanjem prebitega, si moramo uravnati delo zanjprej; ako to zopet primerjamo s sokolskimi načeli Tyrševimi, vidimo, da je bila smer prava. Pomanjkljivosti je treba le še popraviti, in med največje pomanjkljivosti — mislim — moramo šteti *premajhno število izvršujočega članstva*. Zato bo tudi v bodoče največja naša dolžnost *razširjenje sokolske misli do najširših mej naroda, uspešno prizadevanje, da se razumevanje naših težnj poglubi v prvi vrsti med že obstoječim članstvom, potem pa v vsem narodu, ki spada v delokrog našega društva*. Da se to doseže, je treba, da je najprej vadiateljski zbor na svojem mestu. Njegov vztrajno delo, ki prinese gotovo uspehe pri telovadbi, bo prvo agitacijsko sredstvo, prvi dokaz resničnosti naših ciljev: *prava demokratičnost in Sokolu pristojen nastop vsega članstva, ne samo v telovadnici in v sokolski obleki, temveč ob vsaki priliki in vsem času, to bo zopet ono, kar privede v naš krog novih bratov in novih delavcev*. Vsak brat je dolžan v tem oziru svojemu društvu in narodu, da nikoli ne pozabi, da je Slovenec in Sokol!

Poleg te splošne dolžnosti pa stojimo letos v znamenitem letu, v jubilejni dobi slovenskega Sokolstva. Jubilej, kakršnega je lani praznovalo češko Sokolstvo in z njim vsa Zveza slovanskega Sokolstva, tak jubilej praznuje letos slovensko Sokolstvo s 3. vesokolskim zletom v Ljubljani. Naš narod, naše Sokolstvo kot najkrepkejši, najboljši del naroda, katerega mora sčasoma zavzeti cellega, stopi pred ves slovanski svet, da pokaže upehe svoje visoke vzgojne dela. Znamenito je to za nas same kot narod in velikanse važnosti je tudi z ozirom na razmerje, ki naj vlada v bodoče med našim in ostalimi bratskimi slovanskimi narodi, razmerje, ki je gotovo za nas kljub lastni zdravi in sveži sili pri tej maloštevilnosti in ogoženosti vendar življenjskega pomena. Sokolstvo na Slovenskem je dolžno, da v prihodnjem letu napram sebi, svojemu narodu in vsemu slovanskemu svetu pokaže uspehe, ki se ne dajo pridobiti v nekaj mesecih, temveč morajo biti trdno poročstvo o resničnosti neprestanega vztrajnega dela skozi dolgo dobo let, tako da more biti omogočen ne samo hipen blesk „za silo“ naučenega nastopa ali prazna beseda in samohvala, temveč trajen, neizbrisljiv znak narodovega zdravlja in vsestranske čistosti, ki mu je pogoj in zagotovilo življena in obstoja. To mora pokazati prihodnji vesokolski zlet v Ljubljani, in kdor pozna delo vsega slovenskega Sokolstva, mora

vedeti, da bo tudi zmožno to pokazati. Pri tem pa naj naše društvo ne zaostaja za drugimi. Dasi število rednih delavcev še ni veliko, vendar mora vsaj to izpričati pravo svojo vzgojo. V naših rokah pa je tudi število. Vsi ste poklicani, bratje in sestre! Dolžnost vaša je, da skrbite za svojo telesno vzgojo v prid ohranitvi naroda, za vzgojo, ki je mogoča *edinole v telovadnici*. In kogar danes še ni med izvršujočimi, ni izključen za bodoče; nasprotno — *ves narod mora v naš krog* — zato vas vabi vadiateljski zbor Sokola v Trstu v znamenju velikega jubileja, ki ga praznuje letos slovensko Sokolstvo — vabi ne samo k dobrih sklepom, temveč h krepkim dejanjem za vsestransko zdravlje in plemenitev sebe in svojega naroda. za njegovo svobodo, obstoj in napredek.

**Na nobeni mizi ne bi
:: smela manjkati ::**

steklenica dobrega ruma, pravega konjaka, marsale, maraskina iz Zadra ki se more kupiti po cenah, ki se ne boje nobene konkurence v žganjarni

AL QUISISANA

Carlo Pollak

trg Ponterosso 3 (vogal ul. Ponterosso) in v skladišču ul. Massimo d'Asoglio 1.
Preden se kupi, se lahko poskusi!

Erminia Warbinek

manufakturna trgovina

Trst, ulica Giulia št. 14.

Velika izber oblek za otroke, damskih bluz, kri- se izdelano po zadnji modi, boe in vseh manufak- turalih predmetov. — Stezniki, pasovi, drobnarija. Cene najnižje, brez konkurence.

**Elizabetina družba za
parne mlne** (Elisabeth Dampf- mahl- gesellschaft)

Največje mlinsko podjetje v avstro ogrski monarhiji. Pro- dukcijska zmožnost: 22 mil. kg na leto, 55 vagonov na dan

GLAVNO ZASTOPSTVO:

Ferdinand Fürst, Trst

ulica Miramar šte. 21.

Zito in otrobi na debelo.

Papier à Cigarettes

VELIKO SKLADIŠČE DROBNEGA BLAGA IN IGRAČ

CANDOTTI & Co

ulica Gioachino Rossini 24, — TRST — vogal ulice Caserma, ob strani cerkve sv. Antona novega.

Velikanska zaloga s prodajo na debelo in drobno vseh vrst drobnega blaga, igrač, družabnih iger, usnjatih predmetov in za potovanja, kuhinjskih predmetov, mila, dišav, odola, kalodonta, krtač, pernatih omel, igel lasnic, glavnikov, jedilnega orodja, žlic in žličic iz berodorske alpske kovine in medi, pohištva, vozičkov in stolov za otroke, telo- vadnih predmetov, vseh vrst mrežnic, povodčenega in amerikan-kega platna, rub c iz gumija, linoleja, pravih ruskih galos, domačih čevljev, podplatov iz klobučevine, klobučevine na meter, preprog iz kokosovih vlaken in platna na meter, kuhinjskih stopnic in stolov, sveč, nočnih svetilk, voščil in angleških mazil za čevlje, užgalic vseh znamk, mazil in mila za čiščenje kovin, papirja za valčice, črnih, zamaškov iz španske plutovine, kositrastih kopic za botličke, kletek, igralnih kart, kovčgov, pletenic in potnih torb, sandalov itd. — Vse po najnižjih cenah, ki se jim ni bati konkurence!

Rabite za strehe svojih hiš!

(asbest-cementni škrljavci).

Zahtevajte cenike in vzorce pri glaynem zastopstvu in zalogi

V. Janach in drug

Trst, ulica Sanità 25

Pozor na znamko „ETERNIT“, utis- njeno na naše šipe. Samo tedaj pristen, če nosi vsaka plošča napis z izbočenimi črkami.

ETERNIT-

„Socialna Matica“.

Slovensko socialno-politično in znanstveno delo se je razvilo do one točke, ko nastane akutno vprašanje, kako organizirati književni trg za spise te vrste? Prenehati to proizvajanje nikakor ne sme. Bila bi to prevelika škoda za narodovo kulturo. Kajti ni ga več kulturnega naroda brez knjig in revij. Knjige in revije imajo nalogo zgraditi duševni most med naukom in življenjem. Če hočemo imeti vseučilišče moramo imeti prej visoko razvit knjižni trg, knjižno organizacijo in razumnost, ki je po svoji izobrazbi zrelo za vseučilišče.

Naš knjižni trg je še nerazvit in neorganiziran in založniki si ne upajo zalagati onih knjig socialne vsebine, ki so nam prepotrebne in pa znanstvenih spisov. Naše razumnost še ne ve ceniti pomena znanstvenih spisov, jih ne kupuje in jih obdrži včasih le iz komodnosti, če pride založnik na včasih srečno včasih nesrečno misel, da pošlje odjemalcem knjige na dom. Pa v tem slučaju se izpostavlja nevarnosti, da mu večkrat knjig nikdo ne plača. Odjemalec pa je zopet večkrat v nevarnosti, da vzame in kupi iz same narodne dolžnosti spis, ki bi sicer ne bil vreden, da se širi med občinstvom.

Vseemu temu treba odpomoči. Naši znanosti je treba dati opore, naši mladi generaciji, ki se bavi z znanstvenim proučenjem družbe in njenih pojavov, države in našega udejstvovanja v njej, gospodarstva in načina, kako je izboljšati in poglobiti, zgodovine in njenih nauk, prirode in njenega ustroja umetnosti in njenega kulturnega vpliva, tej mladi generaciji je treba dati polje delovanja. Naši socialnopolitični pisatelji in znanstveniki morajo dobiti institucijo, ki jim zagotovi, da bo njihovo delo vplivalo v širši javnosti, da bo vplivalo na bralce, jih vzgojevalo in širilo tako samostojno mišljenje in razumevanje vseh naših razmer in nalog. Na drugi strani je treba odjemalce zalagati z dobrim znanstvenim čtivom in jih ohraniti pred odjemanjem manj vrednega gradiva, ki je dobro morda v izpolnjenju, ni pa bistveno važno. Najbolj potrebna pa je našemu narodu, toliko prirodo, kolikor razumnosti, poljudno znanstveno slovstvo, t. j. spisi, ki imajo sicer znanstveno in poučno vsebino, ki so pa pisani vsakomur zanimivo in vsakomur razumljivo. Taka poljudno-znanstvena literatura, ki se razširi v široke narodove plasti, je najboljši utrjevalec narodove dušne moči. Kajti v izobrazbi tiči velika umstvena sila in tvorna moč.

„Socialna Matica“ si je po svojih pravilih in po duhu ustanovitelj stavila nalogo ustvariti umstveno vez med razumnostjo in knjižnim trgov. § 1. pravil pravi: „Socialna Matica“ v Gorici je namen, širiti potom znanstva med vsemi sioji umevanje sodobnih gospodarskih, državnih, in prirodoslovnih problemov ter na ta način posepeševati občno državljansko vzgojo in izobrazbo.“ Najprej hoče biti organizacija odjemalcev ter omogočiti svojim članom, ki jej bodo plačevali nizek letni prispevek, da bodo dobivali nekatera dela po nizki ceni, izdatno nižji, nego v knjigotrstvu. Zaukrat so v to izbrani vsi spisi, ki so ali še bodo izšli v „Znanstveni knjižnici Omladine“, v „Politično-sociološki knjižnici“, „Prosvetno knjižnico“ pa bo „Socialna Matica“ ob času prevzela v lastno založbo. Nadalje bodo njeni člani dobivali za znižano ceno tudi „Vedo“. Z rastočim razvojem se bo pa Matica potrudila tudi z drugimi knjigami, nazadnje z lastno založbo znanstvenih in poljudnoznanstvenih spisov in z razširjanjem del upodablajoče umetnosti, kakor slove § 3. njenih pravil: „Svoj namen dosega društvo s temi sredstvi: a) Izdaja in omogoča izdajanje znanstvenih in poljudnih spisov gospodarske, socialne, državno-znanstvene, prirodoslovne, obškolturne in umetniške vsebine; b) s pospeševanjem oziroma organizacijo vseh činiteljev, delujočih in prosvetnem polju in odgovarjajočih njenemu smotru“.

Naša nova družba je tako zasnovana, da ne more škodovati nobeni izmed danes na Slovenskem obstoječih kulturnih organizacij, s katerimi hočemo vzajemno pospeševati mlado slovensko kulturo.

Slovensko razumnost vabimo k pristopu. Nismo nobeno razveseljevalno društvo, zato bo velik del inteligence morda ostal gluh. Ali šli bomo med njo nabiraje, pridobili si jo pa bomo v prvi vrsti s svojim delom, ki bo gotovo bolj narodno, nego marsikatero, ki se diči po krivem s tem nazivom. Upamo pa, da ne bomo doživeli razočaranja.

Vemo, da se bomo sprva morali boriti z mnogimi težavami. Naleteli bomo na brezbriznost, na odklanjanje in odpor. Pa vsak začetek je težak, iz malega pa raste veliko. Naši pričetki so skromni. V pravilih smo si dali širok delokrog, ki ga bomo začetkoma izvajali le v malem obsegu. Hočemo pa napredovati, da bomo tudi svoji kulturi dali v roke več sredstev napredka.

SLOVENC! SLOVANI!
Podpirajte družbo
SV. CIRILA IN METODA!

Gospodarsko društvo „Vrdela“

— na Vrdelci —

vabi na

redni občni zbor

ki se bo vršil

dne 9. februarja 1913 ob 10. uri predpoldno v društvenih prostorih.

DNEVNI RED:

- 1) Nagovor predsednika.
- 2) Poročilo tajnika.
- 3) Odobrenje letnega računa za leto 1912.
- 4) Razni nasveti in predlogi.

Vabi se člane, da se ga gotovo udeležijo

ODBOR.

MATERE! — Ako hočete imeti zdrave in močne otroke, dojte jih same in uporabljajte za zboljšanje in pomnoženje lastnega mleka

„ELLOL“

zelo okusen izdelek, priporočen in predpisan od mnogih zdravnikov. Ta izdelek odpravlja valed svoje izborne hranilne moči bolezni, ki so jim podvržene matere, ki same dojijo namreč vrtenje in bolečine v glavi, v hrbtu itd. Številna zdravniška spričevala.

Prodaja se v vseh lekarnah.

Glavna zaloga:

lekarna „GALENO“,
VIA S. CILINO - TRST.

Nova trgovina
CESARE GENTILLI

TRST

ulica Campanile št. 21

nasproti

srbski pravoslavni cerkvi

Narejene obleke
za dame in otroke

PERILO
za gospode in gospe

Bluze za ples

Velikanska izbera

Novo dospelo

CESARE GENTILLI

TRST

ulica Campanile št. 21

nasproti

srbski pravoslavni cerkvi

Zaloga tu- in inozem. vin šprita, likerja in razpredaja na drobno in debelo

JAKOB PERHAUC

Trst, Via delle Acque št. 6, Trst

(Nasproti Caffè Centrale)

Velik izbor francoskega kampanja, pensiljskega, italijanskega in avstrijskega vina. Bordeaux, Burgund, renski vin, Mosella in Chianti. Rum, konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovec, divovec in brinjovec. Isdelki I. vrste, dolgi in debeli krajci. Vsaka naročila se takoj izvrši. Razporedja se po povpraševanju. Ceniki na zahtevo in fraško.

Razpredaja od pol litra naprej. 200

Matija Bulić

priporoča cenj. občinstvu

svojo gostilno „Ai buoni amici“
v Trstu, ulica Belvedere št. 39,

točilnico vina in piva

z raznimi mrzlimi jedili

v Trstu, v ulici Bevenuto Cellini št. 7.

gostilno „Al buon Almissan“

v Rojannu, ul. Montorsino 3,

točilnico vina v Barkovljah

(Bovedo), ul. Perarolo št. 342

(hiša Ščuka).

Toči se prvovrstne dalmatinske črne, bele in opole vine iz Omiša ter pivo.

August Höltl
via Stadion 35.
Velik izbor Placque-verifio garantiranih in priveskov. Napravniški in zapustni. Zlate, srebrne, nikelnaste in jeklene ure. Regulatorji iz prvih tvornic „Zenit“ in „Omega“. Popravljanje z garancije enega leta. Gramofoni in plošče vseh vrst.

BRIVEC

Andrej Rojic

TRST - ULICA ACQUEDOTTO št. 20.
Higienična in dobra postrežba. Se priporoča za obisk.

ODLIKOVANA

tržaška prodajalna obuv

ULICA GIOSUÈ CARDUCCI št. 21

Razn različen izborov najfinjših moških in ženskih obuv po najnižjih cenah se prodajajo tudi po izrednih cenah:

Usnje Boxcalf s trakevi . . . po K 10.—
Usnje Boxcalf z elastiko . . . po K 10.—
Usnje Boxcalf oblika Derby . . . po K 10.50
Usnje Boxcalf z zapenami Triumph po K 10.50
Enaki za dečke 1 K manj. - Vsakov. blago I. vrste.
Oblike moderne. — Delo zelo trpežno.

G. de VECCHI
naslednik A. FONDA,
Trst, ulica del Besco št. 17.
Zaloga sena, krme in otrobov.
Seno I., slama, ogersko seno,
beneški otrobi, otrobi št. 84.

Žganjarna

F. Pečenko
se je zopet odprla

v ul. Scala Belvedere št. 1
(prihod iz ulice Miramar).

Priporoča se svojim starim obiskovalcem in obenem cenjenemu občinstvu.

Kdor želi kupiti kavo,

čaj, kakao, namizno olje, rum in konjak, vse I. vrste, po nizkih cenah,
naroči poštni zavoje 5 kg

(netto 4%), ki ga dobi poštnine in carine proste od zaloge prve s prodajo na drobno združene trdke

Harry Goetzi, Trst, ul. Miramar 13.

Tovarna

kovčgov in petnih terb v vseh velikostih in popravila po nizkih cenah — Pošiljajte na vse strani.

Trst, ul. Silvije Pellice št. 8.

Pekarna in odlitkovana slaščičarna

M. STOPAR

Trst, ul. S. Giacomo 7 (Corso) s podružnico v ul. Farneto 6. Telefon 16 64 a.

Trikrat na dan svež kruh.

Velika izbor slaščic, biškotov, mandorlata in mostarde. — VELIKA ZALOGA domačih in inozemskih vin in likerjev.

Hans Scheidler
— zobotehnik —

živl: prvi zobotehnik
Sprejema od 9—1 in od 3—6. 575

Trst, Piazza C. Goldoni št. 11.

Ernesta Fregnan, Trst

ulica Sv. Lazarja št. 17.

Skladišče kož vseh vrst črne in barvane, vseh vrst rumene in črne za ševjarje in sedlarje z delavnice garajih delov čevljev (tomajo). Teločje kože črne in rumene (Boksalb). Vsečila na najbolje vrste za barvane čevlje. Naročila za vse kraje deželo izvršuje točno in hitro.

:: Slovite Urbasove ::

kranjske klobase

na debelo in drobno.

Ul. Geppa št. 6,

telefon 339, rim. IV.

pri Ulbel-Urbasu

Nova dalmatinska

gostilna - buffet

Trst, ul. Pasquale Revoltella 479.

Toči se dalmatinsko prvovrstno vino in Dreherjevo pivo. Mrzla in gorka jedila
CENE JAKO ZMERNE.

Vino za družine po nižani ceni.

Priporoča se za obilen obisk udani

JURAJ PERIŠIČ, lastnik.

Ante Lisica

Trst, ul. Lazzaretto vecchio 36.

Zaloga dalmatinskih vin

iz Visa in Poljice s priklopljeno gostilno.

Gostilna v ul. Pozzo št. 20

(Sv. Jakob) kjer toči žganje in druge likerje.

Gostilna v ul. Cas. Donadoni

— ter gostilna —

Campo S. Giacomo št. 19.

Vino na debelo po ugodnih pogojih.

Priporoča se cenj. občinstvu za obilen obisk.

V ulici Carradori št. 4

(vogal ul. Nicolò Machiavelli)

se je otvorila te dni nova, velika

trgovina drobnarij

v kateri se prodajajo vsakovrstne bižuterije, japonske vaze, posode za kavo, čaj itd. katere prihajajo naravnost iz Japonske.

Zahtevajte povsod.

„specijalno mazilo za čevlje“

„LUNA“

Nedostojno. — Brez duha. Najsveteljša. Brez škodljivih primesti. Se ne suši. Vzdržuje usnje mehko. — Završajte ponaredbe.

Trgovina kuhinjskih

potrebščin

Trst, ul. Commerciale 3.

Velik izbor kuhinjske in sploh hišne priprave, porcelane in steklovine, luči in lesenih priprav.

G. Ferluga - Trst

via Barriera vecchia 31

priporoča velenjenemu občinstvu svojo

slaščičarno

vedno oskrbljeno s svežim blagom, vseh vrst slaščic in konfetur. — Vsakovrstni likerji in vina v steklenicah.

CENE JAKO ZMERNE. POSTREŽBA TOČNA.

Sprejema vsakovrstna peciva.

Pekarna in slaščičarna

Onorato Furlani

Trst, ulica della Guardia 24.

Kruh večkrat na dan svež, različne moko, vse vrste biškotov ter prodaja raznih vin in likerjev v steklenicah.

sojlo ravno — pri lastnih zavarovalnicah; pred nekoliko časom pa si je sama avstrijska država izposodila od zavarovalnic veliko svoto, k kateremu posojilu so prispele z velikim delom češke zavarovalnice. Torej na kratko: denar, tudi malega naroda, koncentriran in dobro ohranjen, je dosti dovolj močan faktor, da mora z njim, hote ali ne hote, računati tudi sama država, tudi takšna, kakor je Avstrija.

Evo vam, kako se brani tudi najšibkejši gospodarski element: Nemška socialna demokratska stranka se je odločila, da osnuje popolnoma samostojno ljudsko zavarovalnico, kar je že tudi gotova stvar. Radi tega je nastal med drugimi zavodi te vrste takšen strah, da so se zatekle pod okrilje združnega kartela.

Kam gre denar, plačani od Slovencev, ali sploh Slovancev, v zavarovalnice, vidno je iz tega, da nemške družbe dajajo redovite bogate podpore „Schulverleihen“, italijanske pa „Legi Nazionali“, kakor se je moglo opaziti poslednji čas, ko je umrl Tržačan Gentili, predsednik ene teh zavarovalnic. Ta je namreč v svoji oporoki, razen drugih svot v italijanske svrhe, zapustil še posebej za „Legio Nazionale“ 100.000 K!

Koliko pa je dobila od vseh tujinskih zavarovalnic skupaj naša Ck.-Met. Družba, — z malimi izjemami par čeških zavodov?

Na Češkem, kjer je bilo do zadnjega časa, kakor sedaj na Slovenskem, za ptuja društva zavarovalno polje Eldorado, imajo danes samostojne izrečno češke zavarovalnice, ki močno uplivajo na razvoj gospodarstva, in ne dopuščajo, da češki denar gre v roke tujcev. Za l. 1906. so imele vse češke zavarovalnice dohodkov na premijah cirka K 31.205.000 — in njih lastni imetek je znašal cirka K 65.000.000 — Ves ta imetek je bil in je shranjen v največjem delu v čeških podjetjih in bankah. Čehi imajo devet velikih življenjskih zavarovalnic, dalje mnogo zavarovalnih zavodov za ogenj, nezgode, jamstvo, kavcije, itd., poleg mnogih okrajnih zavarovalnic proti požaru. Vsi ti zavodi lepo uspevajo, in se še vedno delajo projekti za ustanavljanje daljnih družb. Tako močan izvor denarne moči je tudi za mal narod zavarovalna organizacija.

Ako pogledamo v kako vas na Krasu, opazimo, na vsaki hiši tablico te, ali one zavarovalne družbe. Vzemimo slučaj, da šteje občina sto hiš. Vse so zavarovane zoper požar; plačuje se razmeroma za vsako številko letno K 5 premije, t. j. skupaj za eno leto iz ene vasi . . . K 500

Trgovci, učitelji, župniki, in tudi posestniki so zavarovani zoper vplav, recimo 1%, a K 15 letne premije, t. j. . . . 15

Najbolj priljubljeno je življenjsko zavarovanje, na katero pripada gotovo 20% iz vsake občine; letna premija najmanjše a K 80, t. j. letno . . . 1.600

Zoper nezgode 20%, a K 40, t. j. . . 800

1% se lahko računa za jamstvo; letna premija . . . 30

Skupaj izhaja iz ene vasi letno najmanj . . . K 2.945

neglede na mesta in industrijske kraje. Teh okroglo . . . K 3.000

letno je dobrovoljen davek našega siromašnega naroda tujcem, ki nas velikokrat ubijajo z našim lastnim denarjem!

Slovenske zavarovalnice so v teh številkah razmeroma le malo zastopane, ker se zgubljajo v toku preminulih družb nemških, talijanskih, angleških, i. t. d. In če bi tudi imele največji delež, znači to za nas tudi zgubo. Češke zavarovalnice so člani češkega narodnega gospodarstva, in gospodarsko stališče se ne krije stališčem narodnim.

Stari, navadni izgovori tujih zavodov, da nastavlja naše ljudi, kot uradnike, potovalce, in slično, dalje, da so humanitarne zato, ker plačajo odškodnine, niso nič drugega nego puhle fraze. Uradnike morajo imeti, ni jih pa mnogo izmed Slovencev, ki so pristojno plačani.

Kapitale in odškodnine morajo plačevati, ker so vezane na to pogodbi, kakor trgovec, pri katerem kupujete svoje obleke, pri čemer vam gotovo ne pride na um da bi hvalili trgovca, češ, da je „human“, ker mu morate od — plačevati.

Resnično je torej, kar je pisal v nedeljski številki „Edinosti“ onl „Tržačan“, da bi bilo potreba izpopolniti našo denarno organizacijo z enim, četudi malim zavarovalnim zavodom. . . . H. L.

Za veliki Ciril-Metodov ples

so nadalje darovali gg.:

Analijska dr. Merharjeva 1 preproga, Fran Lentič 6 ducatov družbenega mazila, Zadnik še 2 jezika, Rovere Tratnik, Abram 4 steklenice kine, Uršula Siskova 3 stekl. cipra, družina Martelancova 4 stekl. rizlinga, 2 stekl. likerja, Zidar 2 stekl. refoška, Brišček, Opčine 2 komada oblačil, 6 zrcala, kravati, Antonija Germekova 1 stekl. višnjeveca, Mahkota 1 novčarko, 1 kip, Lenassijska 80 planik, g. Leop. Milčič 1 slov. potico, M. Lavrenčič 1 grjat, kavarna Minerva 2 stekl. likerja, pivovarna Dreher 50 stekl. pive po Gradšarju, Kati Gombačeva torta, C. Cvitanovičeva 1 stekl. rozolje, 2 stekl. procešana.

Vesti iz Goriške.

„Javna ljudska knjižnica“ je priredila na Silvestrov večer božičnico z obdarovanjem otrok in bodi tem potom izrečena najsrčnejša zahvala cenjenim darovalcem:

Delavska zadruga K 15 (in razna peciva), Obrtno gospodarsko društvo kron 15, Hranilno in posojilno društvo 10, Strokovna organizacija 10, g. Ivan Caharija št. 151. 10 Leopold Pertot 10, Marko Caharija 6, Godbeno društvo 5, Silvester Caharija 5, Josip Caharija 5, Martin Okretič 4, Albin Ivančan 4, Ivan Gruden 3, Ivan Peric 3, Avgust Makorovič 2, Stefan Gruden 2, Alojzij Vitez 2, Franc Pertot 2, Ivan Pertot 2, Anton Radovič 2, Ivan Gruden 2, Josipa Caharija 2, Josip Lesjak 1, Dragotin Okretič 1, Ana Marušič 1 K.

Franc Nemec razno blago, Terezija Pertot slaščice, I. Bielowitz, razne selske potrebščine, Marija Paulina razno blago, Josip Kosmina razno blago, Ciril Metodova podrazno blago, A. Zafred trgovec Trst razno blago, Josip Gulin razno blago, Avgust Pakulnik, razna peciva.

Za šaljivo srečanje so darovali razne predmete gg.

I. Bielowitz, Marija Pertot, Josip Kosmina, A. Delorenzi, Ivan Spesser, Josip Derčič, Ivan Radovič, Fran Kosmina.

Iz Koprive. Prihitela je velika množica da pospremi zemeljske ostanke blagopokojne gospe Zega-Betič k večnemu počitku, da ji izkaže poslednji čim ljubavi!

Ni moj namen navesti posamezne vrline, ki so dišile pokojnici. Naj omenim le, da je bila krsna botra skoro vsaki hiši. Dičila pa jo je tudi — in to moram naglasiti — resnična ljubezen do svojega naroda. V narodnem duhu je vzgajala blagopokojna svoje vzorne otroke. — Z vso vsemoto so gospice hčerke blagopokojne pomagale k lepemu razviku naše dične Ciril Metodove podružnice. Gialjive nagrobnice pod vodstvom gospoda Šovca so povečale pogreb pokojnice k gniljivemu žalobnemu slavu. Naj se pokojnica po tolikih bojih življenja oddahne v blaženem pokoju! Mi ji ohranimo blag in neizbrisani spomin.

S Krasa. (Dopis odbornika „Županske Zveze“).

Državna podpora za popravljanje poti se je občinam že izplačala in z delom se je po veliki večini že začelo.

Vsled znanega odloka c. kr. okrajnega glavarstva v Sežani ima cestni nadzornik slogar, da gre gospodom županom na roko pri tem delu, nima pa pravice spreminjati tovrstnih prvotnih načrtov, ali celo nalagati, naj se dela tlak ali okoli itd.

Prilaskanje take smelosti je zloraba, ki jo je treba takoj naznaniti predsedniku žup. zveze; ta gotovo stori na pristojnem mestu potrebne korake, da se ne pripeti več kaj takega.

V kratkem bo imela županska zveza svoj rodni letni občni zbor. Umestno bi bilo, da ga gg. člani pravočasno prijavijo načelstvu morebitne predloge, ki naj bi se razpravljali na skupščini. . . . N.

Vesti iz Istre.

Dopolnilna deželnozborna volitev Dne 9. februarja se bo vršila dopolnilna volitev na Kvarnerskih otokih vsled smrti bivšega poslanca Kvirina Kozulića. Politično društvo za Hrvate in Slovence v Istri je proglasilo kakor kandidata gosp. Ambroža Haratića, upokojenega šolskega svetnika v Mletem Lokažu.

Iz Dekani. Zahvalo ženskega podpornega društva za uboge v Dekanih je spopolniti še v toliko, da sta na veselici darovala še Vasilav Hanuš, načelnik postaje, in Ivan Kenda, delovodja, po 2 K.

Druge slovenske dežele.

Kranjskogorska podružnica SPD vabi vse člane in prijatelje na redni občni zbor, ki se vrši na Jesenicah dne 9. sve čana ob 3 pop. v hotelu „Triglav“ poleg kolodvora.

Sukna,

lošne in modno blago za gospode in dame, priporočam KAREL KOČIČN

XX tovarna sukna XX
XX Humpolou (Česko) XX
XX Uroci franko XX

HIŠA

enonadstropna z gospodarskim : poslopjem in : hlavom : je na prodaj

v Zgornjih Gmeljnah, poldrugo uro od Ljubljane oddaljeno. Zraven je lep vrt in poleg njega teče voda, ki bi se even tualno lahko uporabila. Zelo primerna bi bila za letoviščarje. Cena po dogovoru. Poizve se pri ALOJZIJU PEČNIK, Stozice 32, pošta Jezica pri Ljubljani. . . .

ODVETNIK Dr. JOSIP FERFOLJA

je otvoril svojo

odvetniško pisarno

v Trstu, ul. Molino piccolo št. 7, II. - Tel. 26-50.

Steklenina. - Kozarci namizni, za pivo, likerje i. t. d.

Da se more popolnoma preurediti trgovina, se vse blago, obvarovano požarja

v steklarni v ulici Stadion 2

(nasproti Portici di Chiozza) — prodaja

v razprodaji

Odlok c. kr. namestništva št. 3888/2/12 z dne 17/1/13.

Omivalno posodje, namizne posodje i. t. d. - Steklenina

Izredna razprodaja!!

Neverjetne cene! 600 kesov za samo 3 K 80 vinarjev.

Krasna pozlačena pres. 36 ur tekoča ura na sidro z verižico, natančno idoča s triletnim jamstvom. moderna svilena kravata za gosp. de. 3 kom. najf. žepnih robcev, 1 kras. gosp. prstan, s ponar. kamnom, 1 krasna eleg. damska zaponka, pariska novost, 1 par double zlatih manšetnih gumbov s patentirano zaponko, 1 krasno toaletno žepno zrcalo, 1 usnjata denarnica, 1 najfinjši žepni nož, 1 dišeče toaletno milo, 1 najfin. užigalo, 1 krasen album z najlepšimi slikami sveta, 3 šaljivi predmeti, velika veselost za stare in mlade, 20 komadov korespondenčnih predmetov in še 500 rabljivih, potrebnih predmetov. Vse skupaj z uro vred, ki je sama toliko vredna, stane 3 krone 80 via. Pošilja proti povzetju dunajske razpošiljalna tverka Ch Jungwirth, Krakevo A/4.

NB. Pri naročbi dveh avojev se priloži an. gleška brivna britve prve vrste. Za neugajajoče se vrne denar.

Kavarna

pri rojanskih obokih

(al Valti di Relane) Tel. 19-34

ima na razpolago vsakovrstne likerje tu- in inozemskih tovarov, sladoled in vedno sveže pivo. Poleg tega ima vsakovrstne slovenske, italijanske, nemške, češke in madjarske časopise in revije ter ilustracije. Dva biljarda. Postrežba točna. Cene zmerno. Snaga zadržana.

Gualtiero Cozzio

Passe San Giovanni 3 in Torrono 15 (nasproti Chiozza) Trst

PRVA brusarska : DELAVNICA : na električni motor.

Bogat izbor škarij brivnih britev, nožev itd. itd. itd.

Brušenje vsakovrstnih rezil in strojev za striženje las.

:: Nizke cene ::

Umetno - fotografski

Trst, ulica Rivo št. 42 (pritliče) -- pri Sv. Jakobu -- (pritliče)

Izvršuje vsako fotografsko delo, kakor tudi razglede, posnetke, no. tranjost lokalov, porocilne plošče za vsakovrstne spomenike itd. itd.

Posebnost: Povečanje vsake fotografije

Radi udobnosti gosp. naročnikov sprejema naročbe in jih izvršuje na domu, eventualno tudi zunaj mesta

Anton Mahne, trgovec

Trst, ulica dell' Istria št. 4

s podružnico na Greti 275 v hiši g. Gombača. Priporoča al. občinstvu svojo

trgovino vsakovrstnega koloni- jalnega blaga

na drobno in na debelo.

Postrežba na dom. SVOJI K SVOJIM!

STIPAN MIMIOA

trgovina dalmatinskih vin

lastnega proizvoda iz Rogaznice pri Omila

GOSTILNA v ulici sette Fontane št. 2 (vogal Piazza Barriera)

BUFFET v ulici Nuova šte. 5.

GOSTILNA v ul. dell' Istria št. 14.

Vine na debelo in za družino v vseh gostilnah.

Mlekarska zadruga

v št. Vidu pri Vipavi

ima oddati dnevno 1500 litrov renomiranega pasteriziranega mleka. Prodaja tudi v manjših skupinah bodisi franko postaja Rocol ali državni kolodvor, kakor tudi franko na dom. Informacije direktno v št. Vidu pri Vipavi ali pa v mlekarni v Trstu, ulica Stadion šte. 24 od 12. 2.

Novost!

Razvoj luči po nizki ceni. Desetkrat cenejšo od električne luči da

svetiljka s petrolejevim plinom

Založni zastopnik za Trst in Primorsko, Dalmacijo ter Bosno in Hercegovino:

Giuseppe Jesch, Trst

Zastopnik za instalacijske potrebščine.

Izložba in prodajalna ul. M. D'Azeglio 3.

Instalacija in izposojevanje aparatov za acetilenski in bencinov aerogenski plin.

BRZOJAVNE VESTI.

Cesarjevo pismo na ruskega carja.

DUNAJ 1. (Kor.) Kakor poroča „Fremdenblatt“ se poda v najkrajšem času Bogomir princ Hohenlohe z lastnoročnim cesarjevim pismom v Petrograd k carju.

DUNAJ 1. (Izv.) — V ospredju situacije stoji danes vest o cesarjevem lastnoročnem pismu na ruskega carja. Vest vzbuja veličansko senzacijo in se na vse mogoče načine komentira. Nekateri zatrjujejo, da je to znamenje, da so se odnošaji med Avstrijo in Rusijo znatno zboljšali, tako da je izključena evropska vojna nevarnost. Rusija je baje na škodo balkanskih držav v več ozirih odnehala. Drugi krogi zopet zatrjujejo, da skuša cesar s tem sam napraviti zadnji poskus, da bi se odločaji med obema državama zboljšali, ker nimajo diplomatske pomoči niti najmanjših uspehov. Končno se tudi govori, da je cesarjevo pismo le znamenje velike uljudnosti in spoštovanja do ruske dinastije, ki praznuje letos svoj 350 letni jubilej.

DUNAJ 1. (Izvirno). Vlada je danes obvestila vsa svoja poslaništva v inozemstvu, da odpotuje cesarski pooblaščenec z lastnoročnim cesarjevim pismom v Petrograd. Iz dejstva se razvidi odločilen političen namen cesarjevega koraka. V diplomatskih krogih se zatrjuje, da je cesarjevo pismo za evropski mir najrazveseljivejše dejstvo.

Pred izbruhom vojne.

PARIZ 1. (Izv.) Položaj se je silno poslabšal. Od vseh strani se zagotavlja, da se bodo sovražnosti in resnici priče že v ponedeljek. Da bi se v zadnjem trenutku posrečilo doseči sporazum, na to nihče več ne misli. Stremiljenje velesil obstoji sedaj le v tem, da lokalizirajo balkansko vojno kot se je to zgodilo začetkom vojne. Tudi odnošaji med Bolgarsko in Rumunsko, so se, kakor se zdi znatno poslabšali. Iz Sofije se poroča, da vlada tamkaj silno razburjeno razpoloženje. Narod zahteva, da Bolgarska nikdar ne sme privoliti v rumunske zahteve.

Odhod srbskih delegatov iz Londona.

LONDON 1. (Kor.) Vsi srbski delegati na mirovni konferenci, razven poslanika Vesniča, so danes dopolne odpotovali v Belgrad. Na kolodvoru je bilo zbrano celokupno osebje srbskega poslaništva in uradnik Norman, ki je funkcijiral na mirovni konferenci kot angleški tajnik.

Vojvoda Putnik odšel v Skoplje.

BELGRAD 1. (Kor.) Vojvoda Putnik se je po večdnevem bivanju v Belgradu sedaj vrnil v Skoplje.

Nova kolektivna nota velevlasti.

CARIGRAD 1. (Kor.) V diplomatskih krogih se govori, da je v kratkem pričakovati novo akcijo velevlasti v prilog miru.

DUNAJ 1. (Kor.) „N. Fr. Presse“ poroča, da bo poslaniška renulja danes razpravljala o turškem odgovoru na noto velevlasti.

Velevlasti niso proti nadaljevanju vojne?

CARIGRAD 1. (Kor.) V diplomatskih krogih se zatrjuje, da ni več misliti na demaršo velevlasti v svrhu preprečenja zopetnega začetka sovražnosti.

KOLIN 1. (Izv.) Kakor poroča „Köln. Zeitung“ iz Berlina, ne odgovarja resnici carigradska vest, da velevlasti ne mislijo na demaršo proti nadaljevanju vojne. Vsekakor bodo velevlasti delovale na to, da se ohrani mir in store vse, da vojna ne izbruhne zopet, če tuji pri tem ne mislijo na demaršo. O stvari je razpravljala današnja poslaniška konferenca.

Poslaniška reunita.

LONDON 1. (Izv.) Na današnji seji poslaniške reunita se je razpravljalo o vprašanju, kako stališče naj zavzamejo velesile z ozirom na predstojajočo pretežno vojno nevarnost. Kaj se je sklenilo, oziroma če se je sploh kaj sklenilo, ni znano. Vendar pa londonski listi zagotavljajo, da bodo velesile če bodo sploh še kak korak ukrenile pri Parizu, zopet zahtevale, naj Turčija odstopi Bolgarski Drinopolje.

Srbski ministrski svet.

BELGRAD 1. (Izv.) Včeraj se je vršila seja srbskega ministrskega sveta, katere se je udeležil tudi srbski poslanik v Sofiji, Spalajković. Pozno zvečer so se vsi udeleženci podali v konak, kjer se je seja nadaljevala pod predsedstvom kralja Petra. Dr. Spalajković je podal z ozirom na predstojajoče nadaljevanje vojne, natančen referat o bolgarskih zahtevah. Zlasti je poudarjal, da zahteva Bolgarska veliko podporo od srbske artilerije. Ministrski svet je nato sklepal o vseh vprašanjih, a dosedaj še ni izdan noben komunikat.

Generalni naskok na Skader.

GETINJE 1. (Izv.) Iz srbsko-črnogorskih vojaških krogov se poroča, da nameravajo Srbi in Črnogorci takoj kakor hitro bo poteklo premirje, naskočiti Skader z združenimi močmi. Če pa bodo Turki podvzeli že pred posedeklikom kak napad, v tem slučaju pa bodo Srbi na mestu odgovorili s splošnim naskokom.

Venizelosova izjava pred odhodom.

LONDON 1. (Kor.) Ministrski predsednik Venizelos je izjavil danes pred svojim odhodom zastopniku „Reuterjevega urada“: „Ne poznavam se za vedno, ampak pravim

Na svidenje“. Prepričan sem, da pridemo v par tednih zopet v London, da sklenemo mir. Seveda, bodo morali Turki poprej priznati svoj poraz in podpisati premirje na boljšeju.

Srbija naj zahteva odškodnino za soudeležbo pri obleganju Drinopolja.

BELGRAD 1. (Kor.) „Štampa“ pozivlja vlado, naj se še pred ponovnim začetkom vojne dogovori z bolgarsko vlado da jej leta prizna za sodelovanje srbske armade pri obleganju Drinopolja in vojni akciji pri Cataldži razširjenju srbske meje do Soluna.

V odločilnih trenutkih.

CARIGRAD 1. (Kor.) „Tanin“ piše: Jutri bo naša slavna 600letna zgodovina, ali pokopana, ali pa si bomo zopet priborili popolno neodvisnost. Mi vsi se moramo učiti iz slavne dekreta iz l. 1871., ki je mobiliziral ves francoski narod.

Boji pri Cataldži.

CARIGRAD 1. (Kor.) Vse vesti o kakih bojih pri Cataldži med predstražami in bojih na polotoku Gallipoli, se odločno demantirajo.

Turška vojaška povelja.

CARIGRAD 1. (Kor.) Tukajšnje armadno poveljstvo je izdalo ukaz, da se morajo vsi višji in podrejeni častniki, civilni uradniki in vojniki turške armade pred Cataldžo, nemudoma vrniti na svoja mesta. Častniki vzhodne armade, ki so ostali še na razpolago, so dobili povelje, da se morajo tekom 24 ur zglasiti. Oni častniki, ki bodo še tekom današnjega popoldneva zasačeni v Carigradu, bodo takoj črtani iz armadne zveze.

Kurdski senator Abdul Kadir, je pozval vse one Kurde, ki so se prijavili za prostovoljce, naj se zglase v uradni pisarni.

Preiskava grozodejstev na Balkanu.

DUNAJ 1. (Kor.) Kakor poroča „N. Fr. Presse“, je stavila Italija predlog, naj se ustanovi mednarodna konzularna komisija, ki bo preiskala vsa grozodejstva, katere so bila izvršena v novooosobojenih balkanskih deželah.

K smrti nadvojvode Rajnerja.

DUNAJ 1. (Kor.) Njegovo Velikanstvo cesar Franc Jožef je izdal sledeče armadno povelje: Vsemogočni je poklical k sebi mojega stričnika, cesarsko Visokost nadvojvodo Rajnerja. Moja rodbina, monarhija in vsa armada globoko žaluje za to izgubo. Jasnega duha, vnetemu za požrtvovalno izpolnjevanje dolžnosti in navdušenemu za vse dobro in plemenito delo se je pokojniku posrečilo na vseh poljih doseči velike uspehe. Zlasti se ima pokojniku mnogo zahvaliti moje domobranstvo. — Pokojnik se je sicer preselil v večnost, a ostal bo v večnem spominu. V spomin pokojnika zaukazujem: „Pešpolk št. 59 mora za vedno nositi ime „Nadvojvoda Rajner““.

Dunaj, 30. januarja 1913.

Franc Jožef, m. p.

Bolezen kardinala dr. Nagla.

DUNAJ 1. (Kor.) Danes dopoldan je obiskal bolnega dunajskega nadškofa dr. Nagla škof iz Sv. Hipolita. Dr. Nagl je sicer precej slaboten, zato pa duševno popolnoma čvrst in se obiska zelo razveselil.

Rajhstag.

BERLIN, 1. (Kor.) Na dnevnem redu je sedaj tretje čitanje zakonske predloge o znižanju carine na uvoženo meso.

Program nove španske vlade.

MADRID 1. (Kor.) Iz programa nove vlade je razvidno, da se bo sedanji kabinet pečal predvsem z gospodarskimi problemi. Ustanovljenobno delavsko ministrstvo, armada se bo organizirala in ustanovljena bo tudi kolonijalska armada. Sploh se bo novi kabinet držal politike, ki bo omogočila sodelovanje vseh državstvenih elementov.

Angleška zemljiška reforma.

LONDON 7. (Kor.) — Državni kancelar Lloyd George je imel včeraj zvečer v liberalnem klubu govor, v katerem je opravičeval svoje postopanje v boju za zemljiško reformo. Izjavil je, da je ena izmed najvažnejših nalog, katere mora izvršiti vlada, da reši deželo zastarelega sistema. — Stotisoči, da milijoni ljudstva žive v londonskih okrajih v stanovanjskih razmerah in plačilnih pogojih, katerih se mora angleška vlada sramovati. V mestu trpe delavci, trgovci, obrtniki in pripadniki prostih poklicev na zemljiškem monopolu. Lloyd George je na koncu svojega govora naglasil, da ne bo poprej miroval, dokler se vsaj deloma ne reši ta problem.

Maske sijajni kostumi in novi domini se izposojajo ul. Toro 4, I. 239

Prodajo se vrata, popolna okna, stopnjice, umivalniki, tramovi i. t. d. Ulica dei Piccardi št. 18. 205

Perutnino in jajca
pošiljam po najnižji ceni.

Perutnina, par kron 2-10 do K 2-60. Jajca 33 komadov za 2 K; drobna 38 kom. za 2 K.

Se priporočam cenj. občinstvu za naročbo.

P. REBERZ, Možganjci p. Ptuj

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 vin. besedo. Masno tiskane besede enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 vin. Plača se takoj inšertnemu oddelku.

Praktikantinja mlada, inteligentna, katere ima volje do dela in želi napredovati, dobi takoj stalno službo v pisarni. Zahteva se znanje slovenskega, italijanskega in nekaj nemškega jezika ter lepo pisanje. Pismene ponudbe pod „Fridna praktikantinja“ je prinesiti osebno od 5 do 7 zvečer v pisarno inšertnega oddelka „Edinosti“, ul. Giorgio Galatti št. 20, messanin, levo. 371

Hišica z zemljiščem v Rocolu se prodaja po nizki ceni. Pojasnila ul. Chiozza 81. 30

Odda soba za K 16— pri slovenski družini. Ulica Barriera 33, vrata 13. 266

Odda se hotel „International“ v Trzinu v lepi legi, sredi mesta, z gotovim, dobrim zaslužkom pod ugodnimi pogoji v najem. Pojasnila daje Ivan Peric, lastnik hotela v Trzinu (Monfalcone) via Trieste št. 117. 248

Proda se hiša z dvoriščem in vodojakom ter nekaj zemljišča za skupno ceno K 6000. Obrniti se je za tozadevna pojasnila na Iv. Miško, Plavije. 250

Stanovanja z 1 sobo in kuhinjo, z vodo. se oddajo 24. februarja v hiši št. 8, ulica Amerigo Vespucci (Sv. Jakob). 251

Narodni klub „Kolumbus“ uljudno vabi na maskiran plesni venček, ki ga priredi v nedeljo dne 2. februarja v dvorani Narodnega doma pri Sv. Ivanu Švirbl ob svetoivanski orkester. Začetek ob 8, konec popolnoči. 242

Stanovanje, soba in kuhinja se odda. Guardiella 471, Fedrikovci. 257

Fräulein danke - schön, bi rada poslala nekaj razglednic, zato prosim črnega gospoda, naj pošlje svoj naslov na: L. M. poste restante Corfu. 258

Costante Marco priporoča cenjenemu občinstvu svojo zganjarno in slaščičarno, nahajajočo se v ulici Istituto št. 2. — Vsakovrstni likerji in vino v steklenicah Cene smerne.

Henrik Gropaiz zaloga oglja in drv, koksa in premoga. Ulica San Oillino 456 60

O pustnem času bo odprti elektro-fotografiki atelje A. Jerkiča v Trstu in Gorici na željo občinstva do 10 zvečer. Posnetke po 7 zvečer je treba prej naznaniti. 4449

Mlada krava z drugim letom je na prodaj. Naslov pove inšert. oddelk Edinosti. 220

Par belih konj ze kožijo ali za težo, z vso opravo, je na prodaj. Naslov pove inšertni oddelk Edinosti. 221

Kostimi za maskerade, novi, sijajni, se posojujejo po nizkih cenah. Ulica Chiozza št. 9, I. desno. 226

Kovač za deželo, brez orodja, samec ali oženjen brez otrok, kovanje konj in kmetijskega orodja, dobi takoj stalno službo. Ponudbe pod št. 229 na inšertni oddelk Edinosti. 229

Proda se po zmerni ceni lep konj „sirec“, 6 let star, 16 pesti visok in brez vsake napake. Kje, pove inšert. oddelk Edinosti pod št. 237

Potrjim srcem naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš iskreno ljubljeni soprog in oče

Anton Sluga

v starosti 54 let, po dolgi in mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika bo danes 2. februarja ob 12 opoldne iz mestne bolnišnice v cerkev sv. Jakoba.

Žalujoči ostali.

Brez vsakega posebnega obvestila.

NOVO POGREBNO PODJETJE, TRST
Corso 49 (Trg Seldoni)

Posojilno in hran. društvo
v Ricmanjih

vabi na

izredni občni zbor

ki se vrši

v nedeljo, dne 9. februarja 1913

ob 10 predpoldne

v prostorih „Narod. doma“ v Ricmanjih.

DNEVNI RED:

1. Poročilo odbora o stanju zadruge.
2. Nasveti.
3. Slučajnosti.

K obilni udeležbi uljudno vabi

ODBOR.

„**ZOBOZDRAVNIK**“

Dr. Hinko Dolenc

ordinira

ulica S. Lazzaro št. 23.

Sprejema od 9—1, 3—6.

Ali hočete uro zastonj?

Da postane naša trdka znana, pošiljamo vsem čitateljem tega lista 18-karatno pozlačeno urno verižico s priveskom samo za 2 K. Vsak naročnik verižice more dobiti elegantno dublé-zlato žepno uro s 3letno garancijo po prospektu zastonj. Za neugajajoče denar nazaj. — Pošilja po poštne povzetju eksportna trdka

Henrik Weisz v Nagysalló

(okraj Bars) Ogrsko.

ZAHVALA

Ganjeni srčnega sočutja med hudo boleznijo in ob smrti naše nepozabne in ljubljene soproge in mamice, gospe

ANE DEKLEVA roj. RIZZIOLI

bivše učiteljice

izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za vsa obilna sožalja in za krasne vence in šopke najprisrčnejšo zahvalo. Zahvaljujemo se pa posebno preč. g. župniku Iv. Škerjancu za tolažila umirajoči in spremstvo k večnemu počitku. Enako tudi slav. šolskemu vodstvu za spremstvo s šolsko mladino ter vrlemu pevskeemu zboru za ganljivo petje. Bog povrni tudi onim, kateri so nam na kakoršen koli način lajšali veliko boleost ob prerani, bridki izgubi predrage nam pokojnice.

Žalujoči ostali.

Dr. Fran Gabršček

je otvoril 1. februarja

odvetniško pisarno

v Gorici, za vojašnico (Vla Caserma) 13.

TRST, VIA CASSA DI RISPARMIO ST. 5 (LASTED DEVELOPED)

[illegible]

Filijalke v Opatiji in Ljubljani

Rezervni in varnostni zakladi
K 23 000,00 € —

- - - - po dogovoru najugodnejše. - - - -